

BÁLONMEGYEI NAPLÓ

1313-K

XXVI. évfolyam

Subotica, PÉNTEK 1925 április 17.

103 szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lebach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Poncière-palota)

Megint Caillaux!

(x) Még talán meg sem száradt a tinta a francia szenátus ama üléséről felvett jegyzőkönyvön, amelyen a szenátus tagjai mellett verve és meakulpázva törölték el a Caillaux bűnösségét megállapító ítéletet, a francia törvényhozásnak kapui még meg sem nyílhattak Caillaux előtt, aki bármilyen öntudattal tette is vissza tarsolyába a marsalbotot, csak banketteken és baráti összejöveteleken mondhatta el nézeteit Franciaország jelenének és jövőjének legégetőbb problémáiról s máris arról érkezik hír, hogy a francia közvélemény a tegnap előtt kiközösített, tegnap bebörtönzött Caillauxt követeli a pénzügyminiszeri székbe. Herriot-t a vatikáni követség vitája bukatta meg, de a Herriot-kormányt a francia frank válsága toltta le a hatalomról. A béke csöndjében lehet hazaárulósdi játszani, ha a határokon dul is a vihar, de a gazdasági élet vitézül állja a teherpróbát, nem is kell a hatalommal különösebb visszaélés ahhoz, hogy a hazaárulás vádjával gáncsolják el a politikai ellenfeleket. De amikor megindul a föld, amikor minden ember azt látja, hogy az élete munkájának eredménye s öregségének békeje megy veszendőbe, akkor az érdek és a lelkiismeret minden embert a fedélzetre követel.

Évekig tilt vizsgálati fogságban Caillaux az ellenséggel való egyetértés vádjával megbélyegezette s most újra pénzügyminiszer lesz, mert ő az egyedüli szakember, aki az egész francia közvéleményben bizalmat tud kelteni a frank jövője felől. Herriot mögött kormányralépése pillanatától ott lovagolt Caillaux sötét alakja. Herriot emberi politikát hirdetett s ez az emberi politika sokkal inkább jelentett Caillaux felé amnesztiát és visszatérést, mint Németország felé engedékenységet. Lehet, hogy a francia politika rövidesen olyan fordulatot vesz, hogy az egész Herriot-kormányt, a baloldali nagy előretörését s a Millerand-Poincaré hatalmi csoportnak kiemelését csak epizódoknak kell majd tekinteni, melyeknek egyetlen feladatuk volt, hogy szállást csináljanak a szükségkép visszatérő Caillauxnak.

Franciaországban még nem volt példa arra, hogy parlamenten kívüli politikus töltsön be vezető miniszeri tisztséget. De a harmadik köztársaság történelme arra sem ismer precedenst, hogy hazaárulás miatt több évi szabadságvesztéssel sújtsonak egy volt miniszterelnököt s az is csak a legromantikusabb történelmi re-

gényekben fordulhatott elő eddig, hogy Franciaország megváltójaként követeljék vissza azt, akire kevés idővel ezelőtt a nemzeti felbuzdulás hazug jelszavával kiáltották a *feszítsd meg*-et. A francia frankot nemcsak azok a viharok tépték meg, melyek szeleit Németországnak a frank ellen intézett offenzívája vetette el, hanem az a fenyegetés is, amit Amerika Franciaország háborús adósságainak fölvetésével szegezett a francia gazdasági élet mellé. Amerika bizalmát a francia politika nem kardcsörtet militarizmussal, nem kérélytelenséggel és harci elszántsággal fogja megnyerni. Amerika nagytőkései már jól tudják, hogy hadiszármányból nem lehet tartozást fizetni s a megszállás több kiadással jár, mint bevétellel. Amerika akkor vetette fel a francia hadiadósságok kérdését, ami Herriot, hogy a kulturhar-

ban felsorakozott ellenfeleinek elszántsát enyhítse, megtagadta Franciaországnak a leszerelés konferencián való részvételét. Amerika politikai és gazdasági közvéleményének a bebörtönzött, de békét akaró Caillaux több garanciát nyújt, mint az egész tábornoki testület s mint azok a politikusok, akik a kérelhetetlenség és engesztelhetetlenség harmonia fújják a háború és gyűlölet indulóit.

A francia frank zuhanását is csak a béke politikája állíthatja meg. Jaj a győzőknek, akik nem tanulnak a legyőzöttek során. Németország új valutájának már aranyértéke van s Franciaországban kormány- és gazdasági válságot idéz fel az elértéktelenedő frank. Caillauxra vár az a szerep, hogy a béke szérumává ölje ki Franciaország beteg gazdasági szervezetéből — a győzelmű baktériumait.

A demokraták az ellenzék sikerének tartják a radikális-párt megegyezései politikáját

A Radics-párt főbizottsága kimondja a szakítást a paraszt-internacionáléval — A kormány tagjai elulazták Beogradból

Beogradból jelentik: A politikai életben már csütörtökön beállt a teljes ünnepi csend és husvét utáni nem is várható olyan esemény, amely a politikai helyzet tisztázását elősegítené. A kormány tagjainak nagy része — a miniszterelnök példáját követve — csütörtökön elutazott Beogradból.

A radikálisok és a Radics-párt közötti közeledés ügye is, ugy látszik, egyelőre kátyuba jutott, mert úgy Beogradban, mint Zagrebban azt várják, hogy a másik fél tegye meg az újabb kezdeményező lépést. Radicsék azon az állásponton vannak, hogy ő a tekintetben már eleget tettek és most a radikálisokon a sor, hogy előzékenységet tanúsítsanak és a közeledést elősegítsék. Különösen azt kifogásolják Radicsék, hogy loyális nyilatkozataik által teremtett atmoszféra ellenére a kormány még semmit sem tett, ami azt bizonyítaná, hogy az eddigitől eltérő politikát akar folytatni a horvátokkal szemben. Elsősorban az Obznaná feloldását és a letartóztatott Radics-párti vezetők szabadonbocsátását várták, ami azonban mindeddig nem következett be. A radikálisok viszont arra az álláspontra helyezkednek, hogy Radics Pavle és dr. Suprinaparlamenti nyilatkozatai ugyan megeremtettek az új politikai orientáció előfeltételeit, azonban a két nyilatkozatban még nem látnak elég garanciát arra, hogy a Radics-párt valóban a nyilat-

kozatokban kijelölt uton fog haladni és a nyilatkozatokon kívül tetteket is várnak a horvát parasztpárttól.

Ezen a téren fordulatot hozhat a Radics-párt főbizottságának külszabón álló ülése, amelynek — mint Radics Pavle beszédében kijelentette — hivatalosan ki kell mondania a Radics-párt és a moszkvai parasztinternacionálé közötti viszony megszakítását.

A többi ellenzéki pártok, amelyek most még együtt vannak a Radics-párttal a nemzeti megegyezés blokkjában, egyelőre várakozó álláspontot foglalnak el és éltlenül szemlélik a Radics-pártnak a radikálisok felé való közeledési kísérleteit. A klerikálisok és muzulmánok sajtójuk útján ugyan éles kampányt kezdtek Radicsék ellen, a cikkek azonban, éles hangjuk ellenére, egyelőre még nem idéztek elő különösebb feszültséget az ellenzéki pártok között.

A demokraták teljesen passzive nézik az eseményeket, de egyelőre nem is tehetnek egyebet, miután az iniciativa teljesen kiesett a kezükből. A demokraták egyébként most formulát kerestek és találtak is a helyzet olyan megvilágítására, amely az ő politikájuk helyességét igazolja. Szerintük az új politikai helyzet tulajdonképpen nem jelent kudarcot az ő számukra, mert nem az ellenzék és Radicsék, hanem a kormány tett engedményeket. Ré-

mutatnak arra, hogy Radics Pavle döntő fontosságú beszédében nem tett egyebet, mint pontról-pontra megmagyarázta az ellenzéki blokk határozatait, pontosan abban a szellemben, ahogyan azt az ellenzéki pártok annak idején megállapították. Szerintük Radics Pavle ebben a beszédben semmi újat nem mondott és nem tett olyan kijelentést, amely Radicsék részéről a Davidovics-kormány idején már el nem hangzott volna. Maga Radics István a Davidovics-kormány alatt ennél még messzebbre is elment a békülékenység terén és ezt akkor Davidovics Ljuba illetékes helyen közölte is, de abban az időben nem adtak hitelt Radics szavának. Most azonban végre hitelt találunk Radicsék nyilatkozataiban, ami a küti őt célra, a nemzeti megegyezés ügyére a demokraták szerint is jó hatással van. Ilyen módon a megegyezés esetleges létrejöttét a demokraták saját érdeküknek tudják be. Szerintük a radikálisok részéről történt nagy átorientálódás, minthogy eltértek legutóbbi választási jelszavuktól, a megegyezés ellenzésétől és áttértek a megértés és megbékélés politikájára.

Elkészült az iskolákról szóló törvényjavaslat

A közoktatásügyi minisztériumban elkészült az elemi- és középiskolák, valamint az egyetemek oktatási rendszeréről szóló törvényjavaslat, amelyet Pribicevics közoktatásügyi miniszter már át is tanulmányozott és legközelebb a minisztertanács elé fogja terjeszteni jóváhagyás végett.

Készülődés a parlamenti ülésszakra

Hír szerint a kormány a legközelebbi ülésszak megnyitása alkalmával deklarációval fog a parlament elé lépni. A deklaráció tartalma még nem ismeretes és végleges szövegét csak Pasics miniszterelnök visszatérése után fogják megállapítani.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint a deklaráció feletti vitában a radikálispárt vezérszónoka Markovics Lázár volt igazságügyminiszter lesz, a kormány tagjai közül pedig az esetleges ellenzéki felszólalásokra Uzunovics építésügyi miniszter fog válaszolni. Az ellenzék különösen a kormány külpolitikáját fogja éles bírálat alá venni.

A Zajednica elnöke nem hisz a radikális-Radics-párti koalícióban

Zagreből jelentik: A horvát egységpárt konferenciát tartott, amelyről dr. Lorkovics Iván, a Zajednica elnöke a következőket mondotta az újságíróknak:

A konferencia csupán az egységpárt kültagjainak informálására szorított és semmiféle határozatot sem hozott. A képviselők beszámoltak parlamenti működésükről, a melyet a konferencia jóváhagyott.

Ezután az újságírók azt a kérdést intézték Lorkovicshoz, hogy a radikálisok több hajlandóságot mutatnak-e már a horvát parasztpárttal való kormánykoalícióra.

Nincs róla tudomásom, hogy a radikálisok bármit is tettek volna a horvát parasztpárttal való megegyezés céljából.

Arra a kérdésre, hogy milyen a viszony a horvát parasztklub és a nemzeti megegyezés blokkjának többi pártjai között, Lorkovics kieltette, hogy a horvát parasztklub és a blokk viszonyában semminő változás sem állott be és a blokk minden pártja állja azt a határozatot, hogy egyik a másik nélkül nem lép kormányba. Végül a horvát parasztpárt főbizottságának összeállítására vonatkozólag Lorkovics kétségét fejezte ki az iránt, hogy az obznana alatt álló párt főbizottsága alkalmas-e érdemleges határozatok hozatására.

A horvát egységpárt többi vezetői cáfolják azt a hírt, hogy a Zajednica belépne a kormányba és a Radicspárt kívülről támogatná ezt a koalíciót. A Zajednica még abban az esetben is távol tartaná magát, ha a horvát parasztpárt belépne a kormányba, de az új kormány programjába nem vennék fel az alkotmány revízióját. Ebben az esetben szétválának a parasztpárt és az egységpárt utai és a Zajednica tovább is az ellenzéki blokk tagja maradna.

A Spaho-párt lapja Radics Pavle ellen

A sarajevói »Pravda«, a muzulmán-párt lapja, Balics Szalih képviselő tollából feltűnésteltető cikket közöl, amelyben éles bírálatot mond a horvát parasztpárt vezetésének politikájáról. A cikk megállapítja, hogy Radics Pavle igen evenge argumentumokkal okolja meg a nagy fordulatot és adós marad a válaszal arra a kérdésre: miért folytatott Radics olyan politikát, amely a horvátokat üldözéseknek tette ki, a mikor pártja nagyszámú mandátu-

mot szerzett és a parlamentben a többi ellenzéki pártokkal egyesülve elszántan visszaverhette volna a horvátellenes kormányokat. A horvát parasztpárt politikájának tragé-

diája, hogy a vidovdani alkotmány és a Karagyorgyevics-dinasztia elismerésére éppen ezt a pillanatot választotta ki — írja a muzulmánpárti képviselő.

Nesze semmi...

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója a tizenketted-törvényben

Ismerteti: dr. Fischer Jákó

III. közlemény

A pénzügyintézetek és általában a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóterhei már elviselhetetlenek. Az adók nemcsak a vállalat nyereségét, hanem magát a vállalatot is felemésztik.

Ennek a helyzetnek lehetetlen voltát a kormány is belátta, s több rendbeli ígéret hangzott el, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóterheim enyhíteni fognak.

Megállapítható, hogy az áprilisi tizenketted törvényben foglalt intézkedések messze vannak ennek az ígéretnek a bevitelétől.

Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója.

Azokat az anomáliákat, melyeket a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójának megállapításánál felforgatók már sokszor panasztunk. Ezek az idején pénzügyi törvény 51. és 52. szakaszaiban részleges és szűkkeblű orvoslást találnak, mert ez a két szakasz kimondja, hogy azokon a területeken, ahol ezek a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója rentabilitás elve alapján állapított meg, a kifizetett állami és községi adók a rentabilitás kiszámításánál, vagyis a nyereségnek az alapítókéhez való viszonyításánál figyelembe nem veendő, abból levonandók. Generaliter most is jövedelmet és nem veszteséget jelent a kifizetett állami és községi adó, tehát ezek most is megadóztatandók, azonban kiharosítva a vállalatok üzleti nyereségétől. Az eljárás tehát az lesz, hogy az előző évben kifizetett adók a legalacsonyabb vagyis 10, illetve 12 százalékos adóval megróvatnak és azután kerül megadóztatás alá, a rentabilitás elve szerint és progresszív módon, a vállalat valódi nyeresége.

Ettől az általános szabálytól annyiban

van eltérés, hogy a 60 százalékos hadi pótdadó és 30 százalékos rendkívüli pótdadó, továbbá a forgalmi adó regie tételnek tekintendő és ezek után újabb adót nem kell fizetni.

Ezzel a könnyítéssel szemben az a súlyosbítás hozatott be, hogy a társaságok kötelesek könyveiket felmutatni és azok megvizsgálását megengedni. Ez az új intézkedés arra alkalmas, hogy a vállalatok mérlegkészítésének önállóságát és szabadságát korlátozza a latens tartalékok, tehát egy reális mérleg elkészítését megakadályozza.

A panasz eljárás

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójának elsőfoku megállapítása ellen beadott jogorvoslatok eddig a közigazgatási bizottságok adóügyi alosztálya által intéztettek el másodfokúlag. A 66. szakasz ugyezen, valamint a III.-ad oszt. ker. adó kivételére ellen beadott panaszokra nézve egy új fórumot létesít és pedig a BBB részére Novisadon alakítandó felszólalási bizottság formájában és ennek következtében a közigazgatási bizottságok hatásköre megszűnik, az eddig még el nem intézett jogorvoslatok onnan visszaveendőek és ehhez a bizottsághoz teendőek át.

A bizottság elnökből és négy tagból fog állni. Az elnök lesz a tartományi pénzügyigazgató vagy helyettese, két tagot az állami tisztviselők sorából, egyet a bank és egyet az ipari szakmából a pénzügyminiszter nevez ki. Ilyen módon az önkormányzat kezéből teljesen kikerül a jogorvoslatok feletti döntés és tisztán a pénzügyminiszter által kinevezett egyénekre lesz bízva.

Iparvállalatok külföldi köcsöne

A pénzügyminiszter a minisztertanács

jóváhagyásától feltételezeten bélyeg és illetékmentességet engedélyezhet olyan vállalatoknak vagy csoportoknak, amelyek legalább tízmillió tőkével rendelkeznek és a külföldön ugynevezett iparkötelevényeket helyeznek el, ezen kötelevények és esetleges zálogjogi bekelezések után is. A részletekre nézve a pénzügyminisztert felhatalmazták arra, hogy azokat rendeletileg szabályozza.

Az elévülési idő

A pénzügyi adminisztráció elhanyagoltsága szükségessé tette az elévülési idő újabb szabályozását és a határidők felemelését az 1924-25. évi pénzügyi törvény 149. szakaszától eltérően. Az új szakasz úgy a közvetlen adók kivételére, mint behajtására nézve 10 éves elévülési időt állapít meg, melynek kezdőpontja az egyes országokban érvényben lévő törvényekhez igazodik.

A hadnyereség, rokkant és forgalmi adó is közvetlen adónak tekintendő, tehát tíz év alatt évül el.

Nyolc királysértési ügy a novisadai törvényszéken

Királysértő rendőr és községi aljegyző

Novisadról jelentik: Az utóbbi hetekben a suboticaai államügyészséghez Szabó Ágoston városi rendőr és Csettle István sentai kovács, a sombori államügyészséghez Dévics József dárdai fűtő és Kanyó Tamás szülői lakos, a kikindai államügyészséghez Tésics Vajkó ornbabai községi aljegyző és Keszeg János padeli lakos, a belacrkvai államügyészséghez Balog Sándor dolvicsevi mezőőr és Scheiter Ferenc vecseri lakos ellen fejjelentés érkezett királysértés miatt. Tekintettel arra, hogy királysértési ügyeket csak táblai székhelyen levő törvényszéken tárgyalnak, ezeket az ügyeket áttették a novisadai törvényszékhez.

A törvényszék vizsgálóbírája már megkapta a szükséges belügyminiszeri felhatalmazást és megkezdte a vizsgálatot a királysértési ügyekben, amelyeknek tárgyalására már legközelebb sor kerül.

Vigyázz...

Irta: Szép Ernő

Ni.

A szívemnek egy kis lökését jelzem evvel a ni-vel. Azt mondja a szívem: ni. Az az ember engemet néz. Én neurasztheniás vagyok, engem a legbájtalanabb meglepetés is izgalomba hoz. Sokszor történik velem az utcán, mikor egvedül sétálok, hogy egy ur megállít tüzért és én összerázkódom, elsápadok, nyilallást kapok a lépemen vagy hova, s a lábam szárán végig korcsolvázik a hidegség. Roppant szórakozottan megyek a járdán, szinte magamon kívül szoktam lenni, azt se tudom, hogy cigaretta van a számban vagy a kezemben... és hirtelen elállja valaki az utam, a szája rám tárog és belém hatol az a két nyers, nyálkás, váratlan, ijedelmes emberszem. Tűzet akar...

Sokszor történik velem, hogy az allében megyek, szép világos délelőtt vagy délután és köztedik egy másik alak szemben: csak akkor veszem észre, mikor már majdnem az orrom előtt van, igen a megnémult íák közt, egyes-egyedül, még jobban el szoktam feledkezni, azt mondhatnám, hogy eszméletlenül haladok ott a gyaloguton. És mikor az a másik férfi, az a másik élet elvonult melletttem, olyan indokolatlan szorongást kapok hirtelen... mi az, nem tudom. Nem félek én, nem azt érzem, hogy no most ez rám támad vagy a hátam mögött megfordul majd és a fejembe lö, nem. Afféle lehet a nyugtalanságom, amilyen a kutvaké, mikor egy másik példányt, egy ismeretlen kutvát vezetnek ott el velük szembe: de a kutváknak ilyenkor a hangulata gyanakodó s ellenséges, ugvebár, én, mondom, nem tartok attól a másik példány embertől s úgy hiszem, hogy énbennem aligha ta-

lálnának valamit abból a homályos féltékenységből, abból a harcásztségből, ha rögtenezhetnék is az ösztöneimet. Én nagyon régen kezdtem felre nevelni magam, énbennem már a természet halálosan elalélt. Most sejték én az én izgalomban, amikor el kell lépkednem a lakatlan fásorban egy néma férfi mellett: valami súlyt érzek az idegeimen, a mellemben, az eszméletemen... s olvassit sejték, mint a felelősség.

Mit idegesít például, hogy valaki most rám nézett itt a hallban? Törődhetem vele? Ott ül az az ember a divány sarkában, kalaposan, a bottal a térdei közt fogja két marokkal. Sárga, mosdatlan, tehetségtelen vastag fényezett bot, valami körüti manilla vagy jucca-utánzat. Ordinárság. Az ember is, az ember testétől és ugynevezett lelkestől nem jelent másfélét, mint a botja. Egy közönséges férfikészülék, aki véletlenül itt van a hallban. Dolga van. Vár valami vidéki rokont vagy ismerőst, aki ide rendelte. Pénzügyinökökkel vagy sertéskereskedővel van tárgyalni valója. Az ilyen alak nem olvas, nem is igen figyeli a nőket, az emberek se foglalkoztatják: csak a maga affaire-át főlí abban a vad eszében és hát néz valamerre, mit csináljon, ha mindig ott a szeme az arcában! Véletlenül az utáiba estem a pillantásának. Hadd nézzem.

Én itt telefonot várok. Mind a három fülké töltve van. Borzasztó, hogy néha nem lehet sehol a telefonhoz férni. Nekem pedig most okvetlenül telefonozni kell. Várok. Odakönyököltem a portás íróasztalára, egy percig elbarátkozom vele: ismerem ezt a szegény répet, ezt a telepet, ezt a központot, akin örökösön számok, kulcsok és csengők zognak keresztül. Ide néz még vajton az az ember? Nem. Megint oda sétálok a fülké felé. No már megint engem néz. Utánam fordult a fejével. Azt nézi, hogy nem is-

mer-e vájon? Vannak ilyen ijesztő kedves embereim, fölfedeznek diákkoromból vagy frontrol vagy nem tudom micsoda kapcsolatból felfedeznek és aztán rajtam ütnek: ó, hát nem is emlékszem már? Vagy egyszerűen publikum ez a jámbor, agnoszkált valami fényképem után és most megnézi magának az író. Pfiu, ezt kimondhatatlanul nem tudom élvezni. Akárki vagy akármit néz rajtam, majd csak leunja.

Sétálok. Oda felé lesek. Hát megint engem néz. Bekaptam a képét figyelmembe: oly oktan és vigasztalan arc, avval a nvirt vöröslő hajusszal, mint a hivatalszobaajtó, akire ki van írva: il-tató. Vagy: számfelítősé.

Micsoda jögeset az efféle vajon? Oda ugrassak elébe s rá ripakodjak: mit fixirez? Én ezen az idegen nyelven nem tudok. Nekem szegyen a világ előtt és nevetség magam előtt, hogy a hotel halljában egy idegennel összemorogtam, esetleg verekedtem.

Bánt és szomorít, hogy szórakozottságban, butaságban éppen engem talál szemlélni. Megállapodom a színlapok előtt, nézem a színházakat: eszmélgában nincs valami színházba-menni: csak úgy toszigálom a szememet a színlapra, mint az az ur vagy micsoda énám toszította a szemét. Dehát mért nem megy le már rólam? Észreveszem magam, hogy egyik térdemről a másikra billentettem a testsúlyt; azután visszaillesztem magam az iménti attitude-ómba. Minden ok nélkül köhögtöm egyet. A plafondra nézek. Akét öklöm felraktam a két csipőre. Nézd csak, pózolok itt neki. Rágyujtok. Ezt is az ő kedvéért csináltam. Ó miatta, igen. Miért? Mezforgatom a galléromban a nyakam s hozzányulok a nyakkendőhöz. Igazán kómiikus, hogy neki mozzok, elegáns vagy pláne előkelő akarok előtte lenni. S amellet van

benne valami, tény: nem szoktam ilyen vontatottan és ilyen gyöngyöden hátrafelé pótyveteni a hamut a cigarettémről. Ez az ember mindiárt el fogja magát nevetni rajtam. Felléttetett, mint valami színész. Ezt én is bármikor bárki-vel meg tudom tenni, ha akarom; a legkomolyabb urtemberből is bohócot csinállok, ha elkezdem a mozgását, így sutytyomban, humorosan ellenőrzni.

No végre, kiöltött az a heves hölgy abból a fülkéből. Bemegyek. A kis ablakon visszanezek, míg fogom a hallgatót és míg a központot remélem. Talán már le is szokott rólam a nézőm, de hogy ki néztem hozzá, megint figyelmes lett reám. Visszacsbítottam. Most megint szemügyre vett. Szemmel tart. Igen, ez az ember engem követ a szemével, mióta beléptem a hallba. Tetszenek ezek a kifejezések nekem, bevallom. Szemmel tart. Követ a szemével. Ezek afféle világi kifejezések. Olyan kemény, veszélyes, drámai, fantasztikus világból való kifejezések ezek, amilyen világot én nem éltem itt a földön.

Nem tudom, mi lett hirtelen... mintha visszanyelve valamely álmod, amelynek eseményeire nem is emlékszem, csak a hangulatára: árnyékos síkolyva, hidas és oszlopsoros, loggiás, nyomasztó, boldogtalan és tragikus, gyanús, bizonytalan városrészére... mit tehettem én valaha? Nem... én soha semmi olyat el nem követtem, amiért derektilvek figyelhetnének. Nem lehet az, hogy egy bizonyos férfi küldi rám ezt a komiszképű megbízottat, hogy jesse meg a lépéseimet... vajton nem a testvérbátyja vagy az édesapja ez a keserves, csendes, mozdulatlan egyén egy leányt, annak az elrévült szűznek, aki felé nyultottam a karom és aki megindult felém, mosolyba esve s az érig emelkedő keblecskével a reszkető úde kezével egy cinkos holdsugarba kapaszkodva?

KISEBBSÉGI ÉLET

•••

A csiki szenátorválasztás lesz az erdélyi magyar párt legközelebbi erőpróbája. Dr. Gyárfás Elemér a magyar párt jelöltje, míg a román liberális párt Florea, volt csikmezei prefektus küldi frontra a magyar párt ellen. A bukaresti „Lupta” a választási harcokról a következőket írja:

— Florea Juliu lemondott prefektusi állásáról, hogy az elhalt liberálispartii Szöcs Géza helyébe szenátorjelöltül léphessen fel. A választás ideje husvét utánra van kitűzve s előreláthatólag heves lesz a küzdelem, mivel a volt prefektus a csiki székelek előtt éppen nem rokonszenves. Csikmezeje hatalmas székelek központ, amelyben Florea Juliu úgy is mint gyergyószentmiklósi polgármester s még inkább, mint csikmezei prefektus sok olyan dolgot követett el, ami az ottani székelek ellenszenvét váltotta ki. Ezért a csiki liberális szervezet azzal fenyegetőzik, hogy feloszlik, ha a kormány a Florea Juliu szenátorjelöltiségéhez ragaszkodik. A napokban küldöttség jelenik meg a miniszterelnök előtt és emlékiratot nyújt át neki, amelyben tüzetesen ismerteti a kormány szenátorjelöltjének prefektusi minőségében elkövetett visszaéléseit. Erre a lépésre azért határozza el magát a csikmezei liberális szervezet, mivel meg van győződve, hogy a magyar kisebbség Florea Juliu kifogás alá eső cselekedetei révén a választókerületben győzelemhez fog jutni s oly küzdelem fejlődik ki, amely kellemetlen helyzetbe juttatja a csikszerepai liberális szervezetet.

*

A szolnokdobokai magyar párt e napokban ülést tartott gróf Bethlen Pál elnöklése alatt. A gyűlésen Desbordes Ernő földbirtokos, volt országgyűlési képviselő ismertette a bánffyuhnyadi határozatot és javaslatára a gyűlés kimondta, hogy a bánffyuhnyadi határozatot nem teszi magáévá, a központi vezetőséget további változatlan bizalmáról biztosítja és a rendkívüli közgyűlés összehívását fölöslegesnek tartja. Az iskolakérdésben a gyűlés kimondta, hogy a legnagyobb aggodalommal kíséri a kormányt a kisebbségi jogokat, az egyházak önkormányzatát és ezenkívül a szülők természetes jogait is sértő tanügyi politikáját, különösen az érettségi javaslatokban tervezett, intézkedéseket és kéri a központ vezetőségét, fejezze ki a legerélyesebb tiltakozását a javaslat ellen és járjon el az 1923-iki évi marosvásárhelyi nagygyűlésen hozott határozatok szellemében.

*

A marosmenti famunkások kitartanak a nyolcórás munkaidő mellett, amiért különösen Gyergyószentmiklóson nagy terrort alkalmazzak velük szemben a helyi hatóságok. A munkások tömegesen menekültek a terror elől. A csendőrség a mezőkön dolgoztató gazdáktól elszedi a lovakat és lóháton meg székeken veszi üldözötte a menekülő munkásokat. Az elfogott munkásokat és vezetőiket az őrsőkre kísérik és véresre verik őket. A munkások Dédabisztrán, Ratosnyán, Székpatakán, Marosvásárhelyen és Szászrégenben ideiglenesen megkezdtek a munkát, most azonban az összes üzemekben újból szünetel a munka. Szászrégenben a Müller-cég, amelynek a munkásaival kötött kollektív szerződése csak 1926 március 1-én jár le, a többi üzemek példáján felbuzdulva, hétfőn reggel összes munkásait kötelezni akarta, hogy tízórás munkanap mellett álljanak munkába. A munkások a törvényre és a szerződésre hivatkozva, nem voltak hajlandók munkába állni, mire a gyár kizárta őket. Így újabb ötszázal szaporodott a kizárt munkások száma. Székpatakán a kilakoltatások alkalmával a csendőrök négy asszonyt szuronnal megsebesítettek. A kilakoltatottakat a csendőrség tehervagonokba nyomószerűen és egyik állomásról a má-

sikra és vissza járattja a vagonokat. Az állomások olyanok, mint a háborus menekülés napjaiban.

A csehszlovák közoktatási miniszter átiratot intézett a köztársaság tizenegy főiskolájához Prágába, Brünnbe és Pozsonyba. A kérdés lényege az volt, hogy tekintettel a főiskolák különböző intézeteinek korlátolt befogadóképességi helyiségeire, nem lenne-e szükséges a tanulókat bizonyos szempontok szerint megosztani. E szempontoknál elsősorban tekintetbe kellett volna venni az illető hallgatóinak az egyetemi tanulmányokra való hivatottságát, továbbá fizikai és pszichikai arányosságát. A megkérdezett iskolák tanácsai ez ügyben egyhangúsan azt az

álláspontot foglalták el, hogy semmiféle javaslatuk erre nincs, mert nem találják egyetlen főiskolától sem jogosnak azt, hogy bárkitől, aki tanulni akar, a tanulás és érvényesülés lehetőségét megvonják. A válaszadó főiskolai tanácsok között az első a Brünni német technikai főiskola volt. Átiratában még hozzátette azt is, hogy a kormány legigazságosabban úgy oldhatná meg a kérdést, ha a szükséges bizonyult helyiségeket kibővítené vagy pedig új intézeteket építené. A többi főiskola hasonló értelmű nyilatkozatot küldött. A kormány félhivatalos uton a leghatározottabban hangsúlyozza, hogy az átirat korántsem céloz nemzetiségi numerusz kifizetésre, hanem tisztára technikai megoldások miatt formulázta így a kérdést.

A bukaresti konferencián határoznak a kisantant külpolitikájának új irányairól

Benes egységes állásfoglalást sürget

Diplomáciai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak a kisantant külügyminiszterének bukaresti tanácskozásának.

A május 8-án kezdődő bukaresti tanácskozás előkészítője és legfőbb irányítója Benes cseh külügyminiszter, aki Genfben és Párisban állandóan pacifista, de otthon és a kisantant államainak külügyminiszterei között a legélesebben uszít fegyverkezésre és gyűlölködésre. Bécsi diplomáciai körök értesülése szerint Benesnek az a terve, hogy a bukaresti konferencián a kisantant határozza el, hogy Magyarország, Ausztriával és Németországgal szemben erőteljesebb politikát kezd. Benesnek sikerült meggyőzni Nincsicset és Ducát, az S. H. S. és román külügyminisztert, hogy az elmúlt két évben Ausztria és Magyarország gazdaságilag annyira konszolidálódott, hogy már nem szorul olyan mértékben a Népszövetség támogatására, mint eddig s így olyan akciót is kezdhet, amely veszélyezteti a kisantant érdekeit. Benes rámutat arra, hogy az esetleges Habsburg restauráció kísérletével szemben a kisantant nem számíthat olyan

mértékben, mint ezelőtt a nagyhatalmak egyöntetű fellépésére s így a kisantant államainak már most kell megállapodniuk követendő magatartásukat illetően.

A másik momentum, amellyel a bukaresti konferencia Benes tervei szerint foglalkozni fog, az, hogy Ausztriában újra feléledt az a mozgalom, mely a Németországhoz való csatlakozásra irányul. Noha ebben a kérdésben a nagyhatalmak állásfoglalása is egységes, a kisantant ezzel a mozgalommal szemben is erőteljesebb intézkedéseket kíván tenni.

Szóba kerül a konferencián a dunai konföderáció kérdése is, amelyre nézve Benes olyan deklarációt kíván tétetni, hogy a kisantant államai nem engedik csorbítani önállóságukat, azonban a dunai államok közti gazdasági kapcsolatok kimélyítését kívánják. Végül a német caranciális paktumra nézve Benesnek az a terve, hogy azt ki kell terjeszteni Csehszlovákiára, Jugoszláviára és Romániára nézve is.

A bukaresti tanácskozás jelentékenny részét foglalja le a szovjet elismerése tekintetében követendő magatartás megbeszélése.

Boris bolgár királyt előre figyelmeztették a merénylet tervére

Nem rablótámadást, hanem kommunista merényletet követtek el a bolgár uralkodó ellen

Szófiából jelentik: A Boris király ellen elkövetett merénylet híre, bár az utóbbi időben több politikai merénylet történt és a bolgár lakosság majdnem szakadatlanul uralomban volt, óriási katasztrófaként hatott. Nyilvánvaló, hogy a merénylet kommunista terrorcselekedet azzal a céllal, hogy az utána bekövetkező nyugtalan napokban Bulgáriában forradalmat idézzenek elő.

A királyt egyébként már hetek óta óvaták és közölik vele, hogy kommunista merényletet terveznek ellene. Környezete már többször figyelmeztette a uralkodót, hogy a vidéken való utazás nagyon veszélyes és arra kérte, hogy Szófián kívül csakis katonai kísérettel utazzék. Boris király azonban sohasem hallgatott ezekre a tanácsokra, bár, mint ismeretes, egy évvel ezelőtt ugyan ezen a helyen hasonló kaland történt vele. Akkor is rablók támadták meg, de ez a támadás sokkal veszélytelenebbül és ártalmatlanabban folyt le, mint most.

Mint a merénylet utabban felderített részleteiből megállapítható, Boris király sokkal nagyobb életveszélyben forgott, mint először hitték. Tisztán a véletlen mul't, hogy az uralkodó az autóban nem a sofőr mellett ült és nem ő tartotta kezében a kormánykereket, mint szokta. Ebben az esetben a király a sofőr mellett ült és sorsára jutott volna, aki a banditák első sor-

tüzének az áldozata lett.

Egyébként is súlyos veszedelem fenyegette a király életét, mert az első lövésektől a sofőr annyira megrémült, hogy elengedte a kormánykereket és ha Boris király nem őrzi meg önuralmát és nem ragadja meg a kormánykereket, hogy megfékezze a kocsit, akkor az autó a meredek pályán lecsuszva az úrhoz borult volna.

Még a gyors fékezés ellenére is egy villanyoszlophoz ütdött az autó és ebben a pillanatban a banditák három bombát dobtak az udvari autóra felé. A bombák közül kettő felrobbant és por-dorjvá zuzta a gépkocsit. A király és Thomatov kapitány az autó oldalát használták fedezékül és onnan tüzeltek a banditákra.

A banditák üldözése eddig nem járt eredménnyel és a támadókat még nem tudták kézrekeríteni. A banda tagjai, hogy könnyebben menekülhessenek, utközben elszórták a náluk levő nagymennyiségű ruhaneműket és orvosi készleteket, amelyeknek nagyrésze a „Semledelsko Zname” című agrárkommunista újság papírjába volt csomagolva és ebből, valamint sok más je'ből is arra öve kezteknek, hogy nem rablótámadásról van szó, hanem agrárkommunisták merényletet akartak elkövetni a király ellen.

Bulgáriában egyébként újabb banda-

harcok vannak és a merényletek se értek még véget. Szerdán Georgiev Konstantin tartalékos tábornok, szobranje-képviselő, a kormánypart tagja és szófiái helyi csoportjának elnöke merénylet áldozata lett: két eddig ismeretlen merénylő három revolvérvessél meggylkolta. Georgiev Caribrod vidékéről származik, katonai tanulmányait Olaszországban végezte, majd a háboru után a vezérkar főnöke és a hadügyminisztérium c'nöki osztályának főnöke lett. Georgiev nagy politikai szerepet játszott. A többi között ő volt a tartalékos tisztek egyesületének megszervezője.

Más jelentés szerint a Haskoii kerületben lévő Ada községben lelőtték Abhi effendi volt parasztszövetségi képviselőt. Cima községben a katonaság heves harcba keveredett a bandákkal. Várnából tüzérségi segítséget kellett kérni, hogy a bandákat szétkergessék. Harcok voltak továbbá Previa, Kara-Husszein és Kalifadov községeknél. Ezekről a harcokról még nem érkeztek részletes jelentések.

Jugoszláv-bolgár államközösség

Todorov volt bolgár miniszter a szerb-horvát megegyezéstől a balkáni szláv államközösség megvalósulását várja

Zagrebből jelentik: Todorov Koszta, a Sztambolliiszkii-kormány volt minisztere néhány napig Zagrebben időzött, ahol Poljak Franjo volt miniszter, a horvát mezőgazdasági egyesület elnökének vendége volt. Elutazása előtt Todorov nyilatkozott a zagrebi újságírók előtt a jugoszláviai és bulgáriai politikai helyzetről.

A szerb-horvát megegyezés problémájával kapcsolatban Todorov kijelentette, hogy az ilyen kérdésekben nincsenek győzők és legyőzöttek, mert a politikában gyakran megtörténik, hogy az, aki győzőnek látszik, a valóságban legyőzött. A horvátok és szerbek közeledésének ténye — mondotta — megbecsülhetetlen nyereséget jelent a szlávok és a SHS állam számára.

A politikai viszonyok javulása, Todorov szerint, jelentős következményeket fog maga után vonni az ország belső életében, valamint a külpolitikájában is. A belpolitikában most már méltó helyre fognak előnyomulni a nagy gazdasági problémák. Todorov, mint par excellence földművespárti politikus, itt elsősorban a mezőgazdaság problémáira gondol, amelyek szerinte az SHS királyságnak is, éppúgy mint Bulgáriának, alapvető kérdései. Legelőbb is a földműves-hitelek ügyét kell megoldani, azután a termelőszövetkezetek kiterjedt megszervezése, majd a mezőgazdaság industrializálása kerüljön sorra.

A másik kérdés, amely napirendre fog kerülni, külpolitikai természetű: a délszláv egység kiterjesztése Bulgáriára. Azt hiszem — mondotta Todorov — hogy a bulgáriai viszonyok már megérették erre. Bulgária függetlensége ma már csak létező és a bolgár népválóságban függetlenebb, boldogabb is lesz egy nagy szláv közösségben, amelyhez némely más balkáni államoknak is csatlakozni kellene. A mai bolgár kormány nem képes ezt megvalósítani. A Cankov-kormány két szlávellenes és reakciós faktorra, a katonai ligára és a macedón szervezetre támaszkodik. Meg kell semmisíteni a bolgár provinciális szeparatizmus minden támasztékát. A szerb-horvát probléma megoldása szétfosztatja a szófiái sovíniszták illúzióit és egyvuttal nagy ütést mér a bolsevizmusra is. Azoknak az eszméknek győzelme, amelyekért Sztambolliiszkii elesett, előfeltétele a délszláv államszövetség megvalósulásának — fejezte be nyilatkozatát Todorov.

Tudományos expedíció a munkanélküliség leküzdésére

Az osztrák kormány előterjesztése a Népszövetséghez

Bécsből jelentik: A Nemzeti Tanács főbizottságának ülésén dr. Ramek szövetségi kancellár jelentést tett arról, hogy Ausztria a Népszövetségnek milyen lépéseket fog tenni, hogy a Népszövetség Közép-Európának gazdasági és közlekedési viszonyait beható vizsgálat tárgyává tegye. A kancellár rámutatott arra, hogy Ausztriában a pénzügyi helyzet stabilizálódott, kijelentette azonban, hogy a veszély még nem múlt el teljesen, hiszen még mindig 170.000 főre rug Ausztriában a munkanélküliek táborára. Már pedig ez óriási pénzügyi, szociális és gazdasági terhet jelent az államra. Ez azonban nem tisztára osztrák, hanem általános európai probléma s az osztrák kormány elhatározta, hogy állampolgárai érdekeinek védelme céljából főkéri a Népszövetségi Tanácsot, hogy tudományos szakértőket bizzon meg a gazdasági viszonyokon előforduló káros jelenségek okának megállapítására.

A szociáldemokraták a vita során kijelentették, hogy nem sok reményt fűznek a tudós férfiaknak ehhez az expedíciójához, sőt ellenkezőleg attól tartanak, hogy ez újabb alkalom lesz arra, hogy Ausztria belügyeibe beavatkozzanak, de még az a veszély is fennáll, hogy kereskedelem-politikai ürügyeken politikai célok érdekében is visszaélések történhetnek. Mindezeknél fogva a szociáldemokrata-párt nem helyesli a kormányt ezt a lépését.

Megindult a bomlás a noviszadi radikális-pártban

Párttagok hiúsították meg a párt polgármestert jelöltjének kinevezését Popovics Dáka lemondott sz. lnökségről

Noviszadról jelentik: Mint ismert, a noviszadi radikális-párt Popovics Dáka mérnököt, a párt elnökét jelölte a polgármesteri állásra. A belügyminiszter Popovics Dákát városi főmérnökké nevezte ki, holott ez az állás be van töltve és megbizta a polgármesteri teendőket ellátásával. A pártelnököt ez a megoldás annál kínosabban érintette, mert a belügyminiszter maga ajánlotta fel neki a polgármesteri állást. A belügyminiszterium szerint a végleges kinevezéstől azért kellett eltekinteni, mert a noviszadi radikális-párt más irakciójához tartozó tagok óvást emeltek Popovics Dáka polgármestersége ellen és bejelentették, hogy a kinevezést megtehetőbb az államtanácshoz, minthogy Popovics Dákanak nincs meg a törvényes kvalifikációja.

Popovics Dáka ezért nemcsak a főmérnöki kinevezést és az ideiglenes polgármesteri megbízást utasította vissza, hanem a pártelnökségről is lemondott. A noviszadi radikális-párt szerdán este ebben az ügyben ülést tartott, amelynél egyhangulag elfogadták azt az indítványt, hogy tekintse a párt Popovics Dáka sérelmét a párt ügyének és az egész szász bizottság menjen el a miniszterhez, uiből kérve Popovics Dáka kinevezését. A párt ugyancsak egyhangulag utasította el Popovics Dákának a pártelnökségről való lemondását és nyomban küldöttséget menesztett a lemondott elnökért, aki a pártgyűlésen megjelent s ott látva az egyhangulag megnyilatkozott bizalmat, hajlandónak nyilatkozott a pártelnökséget vállalni, ha a pártban megszűnnek a különféle ellentétes frakciók és ha sikerül neki a kívánatos pártegységet megteremtteni.

Pár perccel utóbb került sorra a kiszélesített városi tanács tagjainak kijelölése és ekkor Popovics Dáka

elnök hosszabb beszédben nyomatékosan a megbontott pártegység helyreállítását mellett szállt síkra. Indítványozta, hogy a régi pártvezetőség két érdemes tagját: dr. Velicskovics-Szinyarev Miladin volt pártelnököt és Gyorgyevics Mita volt képviselőt is válasszák be a kiszélesített városi tanácsba.

A megejtett szavazás azzal a meg-

Hivatalosan cáfolják a román király lemondásának hírét

Bukarestből jelentik: A hivatalos Viitorul ezeket írja: A Secolo című olasz újság újra azt híreszteli, hogy Ferdinánd király elhatározta lemondását és hogy regnenséget határoztak el, mert a királynak nyugalomra van szüksége.

Ezek a híresztelések nem egyebek teljesen alaptalan fantasztikus

lepetéssel végződött, hogy Popovicski Pavle nemzetgyűlési képviselő és hívei számszerint harmincegyen az indítvány ellen, huszonnégyen mellette szavaztak.

Popovics Dáka erre kijelentette, hogy levonia a konzekvenciát és végleg lemond a pártelnökségről. A gyűlés éjféli után izgatott hangulatban ért véget.

koholmányoknál, melyeknek forrása Románia ellensége, ugyanaz, amely a francia sajtóban az állítólagos román forradalomról szóló hírt elhelyezte.

A Viitorul hozzát teszi, hogy sajnos, a nagy keleti és nyugati újságoknak nincsen komolyabb tudósítójuk, aki ellenőrizhetné ezeket a híreket.

A kék Pokutien

Harc egy bélyeg-ritkaságért — Bécsi bélyegkereskedők ellopták Ungár Imre suboticiai földbirtokos gyűjteményének legértékesebb példányát

Két millió dinár kártérítést ígérnek az eltűnt bélyegért

A híres bélyeg-únikumok életrajza rendszerint a legkalandosabb fejezetek sorozata. Ahhoz, hogy egy közönséges postabélyeg tízezer és tízezer elkallódott sorstársa közül magára maradván abba a helyzetbe jusson, hogy ritkasággá, egyetlen példánnyá váljék, a legkülönbözőbb véletlenek közbejártására van szükség. A híressé vált bélyegért a világ legkülönbözőbb részeiben élő gyűjtők ezrei indítanak kíméletlen harcot, amely sokszor nem a legkorrektebb eszközökkel folyik s a különböző rendőrségek büntügyi krónikáiból csaknem hiánytalanul összeállítható a híres bélyeg-ritkaságok története. A világ bélyeggyűjtő-köréit legújában egy suboticiai vonatkozású szenzációs bélyeg-büntívgy foglalkoztatja, amely ha nem is végződött olyan tragikusan, mint a kék Haway birtokáért megindult harc — amelyről egy bécsi drámaíró színdarabot írt — de még sok dolgot fog adni a bécsi és a londoni rendőrségnek.

A magyszabású bélyegesalás áldozata Ungár Imre suboticiai földbirtokos, aki évek óta foglalkozik bélyeggyűjtéssel és nagy szakértelemmel összeállított gyűjteményével külföldi gyűjtő-körökben is ismertette nevét. Ungár nemrégiben levelet kapott dr. I. Bogdan bécsi bélyeggyűjtőtől, aki arra kérte, hogy adja el neki a birtokában lévő kék Pokutien-t, amelyből egyetlen példány van csak az egész világon. Ennek a bélyegnek a története a következő:

Amikor a világháború alatt a románok megszállták Csernovitz-ot, az ottani postahivatalokban talált osztrák bélyegeket felülbélyegezték. Ezeket a román felülbélyegezésű osztrák bélyegeket nevezik a bélyeggyűjtők Pokutien-bélyegeeknek. A Pokutien-bélyege csak rövid ideig voltak forgalomban, mert a megszállók hamarosan román bélyegeket vezettek be helyettük, a visszamaradt Pokutien-bélyegeket pedig egy tételben megvásárolta később egy csernovitzi bélyeggyűjtő, dr. Groinich Sámuel egyetemi tanár. Groinich később átvizsgálta a megvásárolt bélyegeket és egy különös példányt talált közöttük: a románok va' amelyik postahivatalban találtak egy darab 1908-as kibocsátású, kék 25-filléres bélyegét, Ferenc József arcképével és ezt is felülbélyegezték,

noha az osztrák postagazgatóság a Ferenc József-bélyegeket akkor már forgalmon kívül helyezte és Károly-bélyegeket hozott be helyettük. A tévedésből felülbélyegezett Ferenc József-bélyeg — a kék Pokutien-t — felkínálta a volt monarchia több ismert gyűjtőjének és az csere utján végül is Ungár Imre birtokába jutott, aki körülbelül tíz-tizenkétezer dinár értékű bélyegét adott érte.

Ungár Imre, amikor néhány hete a bécsi gyűjtő arról értesítette, hogy meg akarja venni a kék Pokutient, udvariasan azt válaszolta, hogy a bélyegtől nem akar megválni és az annál kevésbé eladó, mert ő nem foglalkozik üzletszerűen bélyegek eladásával, hanem csak passzióból gyűjt. I. Bogdan erre utabb levelet írt Ungárnak, közölte vele, hogy ő hosszabb tanulmányt írt a Pokutien-bélyegekről s arra kérte a suboticiai földbirtokost, hogy küldje el neki megtekintésre a híres kék Pokutient, azonkívül adjon felhatalmazást arra, hogy lefényképeztesse és a fényképet tanulmányában közölhesse. Megírta Bogdan, hogy Ungár címét a bécsi Marbach & Comp. bélyegkereskedő-cégtől tudta meg, amely hajlandó garanciát vállalni érte. Ungár érdeklődött a bécsi bélyegkereskedő-cégnél — amellyel rendes összeköttetésben áll — Bogdan iránt és minthogy a cég jóállást vállalt a bécsi gyűjtőért, elküldte a kék Pokutient a Marbach & Comp-nak lefényképezésre.

A suboticiai gyűjtő néhány napja azután megdöbbenő értesítést kapott a bécsi cégtől: közölték vele, hogy a híres kék Pokutien a lényképsznél elveszett. Ungár nyomban válaszolt és megfenyegette a bécsi céget, hogy büntvádi följelentést tesz a bélyeg ellopása miatt. A Marbach & Comp-cég erre előbb egy, majd utóbb két millió dinár kártérítést ajánlott fel Ungár Imrénél az állítólag eltűnt bélyegért. Ungár, mielőtt nyilatkozott volna arról, hogy elfogadja a kártérítést, érdeklődött bécsi bélyeggyűjtő-körökben arról, hogy nem tudnak-e valamit a kék Pokutien sorsáról, legnagyobb meglepetésére azt a választ kapta, hogy a British Múzeum megbízást adott a Marbach-cégnek a kék Pokutien megszerzésére és a felhatalmazás, amennyiért a bélyeg megvehető, állítólag mástól millió tontra —

névszázötven millió dinárra — szól. Ungár ezután természetesen nem fogadta el a felajánlott kártérítést, hanem büntvádi följelentést tett a bélyegkereskedő ellen a bécsi rendőrségben.

A rendőrség a megindított nyomozás során kihallgatta a fényképezést, akinek műtermében a bélyeg állítólag elveszett. A fényképezés zavaros és több lényeges pontban önmagának ellentmondó vallomást tett. Kijelentette, hogy a bélyegzet valószínűleg kiuitta a szél az ablakon, viszont a keresztkérdésekre azt vallotta, hogy a kék Pokutient gondosan őrizte egy elzárt fiókban. A különös bűnügyről a londoni rendőrséget is értesítették annak megállapítása céljából, hogy a British Múzeum csakugyan adott-e vételi megbízást a Marbach & Comp-cégnek? A bécsi rendőrség valószínűnek tartja, hogy a nagyértékű bélyeg nem veszett el.

A klecki gyilkosság

Tárgyalás a becskerekai törvényszéken

Becskerekről jelentik: Ez év január negyedikén történt, hogy Erszki Mázó és Turinszki Dusan becskerekai gazdálkodók Bánátszki-Dvorról hazatérőben este kilenc óra tájban be akartak térni Klecken az Arnold-féle kocsmába, ahol éppen bál volt. A kocsmá ajtajában álló Dama Miklós klecki legény utjukat állta Erszkiéknek és nem akarta őket beengedni, mire veszekedés támadt közöttük. A veszekedés hevében egyikük késsel megszurta Dámát, aki erre segítséget hívott és több legénytársával rá támadt Erszkiékre. A két gazda futásnak eredt, de Turinszkit hamarosan utolérték és összeverték, majd Erszkit vették üldözőbe, akit a temető alatt érték utól. A védekezni nem tudó Erszkit véresre verték, sőt a támadók egyike késsel a hátába is szurt, úgyhogy Erszki rövid kínlódás után meghalt. A gyilkosság után Post Miklós, Dama Miklós és Agusztin János klecki legények Romániába szöktek, ahonnan azonban csakhamar visszatértek és önként jelentkeztek a csendőrségben. Rajtuk kívül még Gesztrich Mátyás, Stupp Péter és Repp József legényeket tartóztattak le a csendőrség a gyilkosság gyanúja alatt. A letartóztatottak közül a legidősebb husz éves, a legfiatalabb — Repp József — pedig tizenöt éves.

Csütörtökön tárgyalta ezt a bűnpört a becskerekai törvényszék. A tárgyaláson valamennyi vádlott beismerte, hogy részt vett a verekezésben, de azt mind-egyikük tagadta, hogy kést használt volna.

A bíróság a vádlottak kihallgatása után dr. Magyar Károly és dr. Ifkovic orvosszakértőket, valamint több tanut halgatott ki.

Dekolt Miklós tizennégy éves tanu azt vallotta, hogy Repp mutatta neki kését, amely véres volt.

— Azzal ölte meg a rácot — mondotta.

Maximovics ügyész erre bejelentette, hogy Dekolt tanu ellen izgatás miatt eljárást indít, mert oly kijelentést használt, ami sérti a szerb nemzetet. Egyben kérte, hogy a tanu vallomását külön vegyék jegyzőkönyvbe és ügyében nyomban tartsák meg a tárgyalást. Azonkívül indítványozta, hogy Turinszkit, aki nem jelent meg a csütörtöki tárgyaláson, ismét idézzék meg és hasznassák el addig a tárgyalást.

A bíróság a tárgyalást elnapolta, az izgatási ügyben pedig az ügyészt a perrendszerű eljárás megindítására utasította.

Figyelem!

Krausz Ede novisadi butor-üzletében május 15-ig mélyen leszállított áron kapható

butor, szőnyeg és függöny

2972

Véres családi dráma Pesterzsébeten

Egy öreg ember összeszurkálta fiát és menyét, azután öngyilkos lett

Budapestről jelentik: Pesterzsébet községi borzalmas családi dráma játszódott le csütörtökön. A Határ-ucca 13. szám alatti házban, ahol Waller Gusztáv hatvannyolc éves magánzó lakik fiával, Waller József fűszerkereskedővel és annak fiatal feleségével, már régebb óta napirenden voltak a veszekedések a család tagjai között, míg csütörtökön délelőtt a viszálykodások halálos drámával végződtek.

Délelőtt fél tíz órakor Waller ismét összeszólalkozott fiával, aki anyai örökségét követelte apjától. A veszekedés hevében az idős ember kirohant a konyhába és egy nagy konyhakéssel tért vissza, amellyel több szurást eített fián. A kereskedő segélykiáltásait meghallotta a felesége, aki bejutott a szobába, hogy apósát megakadályozza a további vérengzésben. A földülődt ember az asszonyra is rátámadt és a késsel őt is összeszurkálta. Majd amikor látta, hogy fia és menyé vértől elborultan esnek össze, önmagán is súlyos sérüléseket ejtett.

A lármára a szomszédok behatoltak a házba, ahol a Waller-családot vértócsában találták. Nyomban orvost hívtak, de mire orvos érkezett, Waller Gusztáv már belehalt sérüléseibe. A fiatal Waller és felesége állapota súlyos és életfenntartásukhoz kevés a remény.

Kitelepítik Becskerekről a keskenyvágányt

A becskereki városi tanács külterületre helyezeti át a vasutvonalat

Becskerek egyik nevezetessége, hogy a város főuccját s a piacteret vasutvonal szeli át, amelyen időnként vonatok robognak végig. Ez a város belterületén végigmenő vasut, amely az idegenre nézve különleges látványosságként hat, a becskerekre a bosszankodásnak és az elkeseredésnek szakadatlan forrása.

A keskenyvágányu vasutat a Csekonics-uradalom és a vármegye közösen építette s az Becskerek és Zombolya közt a Csekonics-uradalom földjein vonult végig. Az uradalmat időközben felosztották. Zombolya is Románjához került, a vasut most már nem is közlekedik Zombolyáig, csak Srpski-Crnjáig, azonban így is nagy közgazdasági jelentősége van, mert kilenc községet kapcsol össze egymással, illetve Becskerekkel.

A becskerekiek szemében ezt a közgazdasági jelentőséget erősen ellensúlyozza az, hogy a vonat rendkívül sok kellemetlenséget okoz. Reggel, továbbá délután 3 órakor és 6 órakor teletámasztás, gőzzel, füsttel köpködi tele a főuccat. A korzón sétálóknak félre kell ugrálniuk, ha jön a vonat, s az udvarlók lírai nyögdcisélésébe nap-nap után rideg prózaként fútyul és dübörög bele a keskenyvágányu. A főtér parkirozása, az uccák rendezése lehetetlen, mert az ut közepén két vékony acélszallag, a vasuti sín, húzódik végig.

Becskerek tanácsa és közönsége már régóta foglalkozik azzal a tervvel, hogy a keskenyvágányut más irányba vezessék. Ez a terv most a megvalósulás felé közeledik.

A városi tanács legutóbbi ülésén foglalkozott a mérnöki hivatalnak a vasut kitelepítéséről szóló előterjesztésével. A tanács elfogadta az előterjesztést, amely szerint a vonat kiindulási állomásától, Becskerek-Begapartól a cukorgyári állomásig a fővonalon, majd a városon kívül haladna.

A mérnöki hivatal terve szerint az új

sín lefektetése körülbelül egy millió dinár költségbe kerülne. Minthogy nem remélhető, hogy az államvasut ehhez a kiadáshoz hozzájárul, a kiadásokat egészében magára vállalná Becskerek város. Nagy megterhelést azonban ez nem jelent a városra, mert a keskenyvágányu kitelepítésével felszabadulna a vasuti hid, amelyet azután lebontanának s anyagából három másik hidat építenének a Begán, amelyeket amugy is meg kellene építeni.

E hó 21-ikén Becskerek kiszélesített

Csődbejutott három királyi herceg magyarországi bányarészvénytársasága

A bolgár cár öccsének és a koburg-gothai hercegeknek üzletei

Budapestről jelentik: Dr. Pekar Imre és dr. Barcza Arno'd, a Boldvavölgyi Bányarészvénytársaság tagjai csütörtökön a budapesti törvényszékhez csőd-kérvényt nyújtottak be, amelyben bejelentették, hogy azért kéri sürgősen a csőd megnyitását, mert a kincstár több száz millió adó tartozás fejében el akarja árvereztetni a bányát és az árverést már ki is tűzték. A bányavállalatnak a cégbejegyzés szerint a következők az igazgatósági tagjai: Soko'sky Henrik, Barcza Arno'd, dr. Jungerth Mihály (jelenlegi revali magyar követ), Nadasdy Béla, dr. Pekar Imre és Treer János.

Az eisőnek cégjegyzett Sokolsky Henrik nevű igazgatósági tag tulajdonképpen csak álnev, még pedig Cyrill bolgár királyi hercegnek, a bolgár cár öccsének álneve. A bolgár herceg a részvények harmincöt százalékának volt a birtokosa, míg a többi részvény Fülöp József szász-koburgi-gothai hercegnek és nővérének, Dorotya hercegnőnek volt a tulajdonában.

A három herceg 1921 február 23-án alapította meg a részvénytársaságot hat millió korona alaptőkével, amit azonban a mai napig sem fizettek be, csupán Fülöp József szász-koburgi-gothai hercegnek és nővérének, Dorotya hercegnőnek volt a tulajdonában.

A három herceg 1921 február 23-án alapította meg a részvénytársaságot hat millió korona alaptőkével, amit azonban a mai napig sem fizettek be, csupán Fülöp József szász-koburgi-gothai hercegnek és nővérének, Dorotya hercegnőnek volt a tulajdonában.

A három herceg 1921 február 23-án alapította meg a részvénytársaságot hat millió korona alaptőkével, amit azonban a mai napig sem fizettek be, csupán Fülöp József szász-koburgi-gothai hercegnek és nővérének, Dorotya hercegnőnek volt a tulajdonában.

A három herceg 1921 február 23-án alapította meg a részvénytársaságot hat millió korona alaptőkével, amit azonban a mai napig sem fizettek be, csupán Fülöp József szász-koburgi-gothai hercegnek és nővérének, Dorotya hercegnőnek volt a tulajdonában.

A három herceg 1921 február 23-án alapította meg a részvénytársaságot hat millió korona alaptőkével, amit azonban a mai napig sem fizettek be, csupán Fülöp József szász-koburgi-gothai hercegnek és nővérének, Dorotya hercegnőnek volt a tulajdonában.

tanácsa közgyűlést tart s a polgármester már ezen a közgyűlésen le akarja tárgyalni a vasut átépítésének ügyét. Minthogy a közgyűlés többsége a helyi radikálistáknak, feltétlenül a keskenyvágányu kitelepítése mellett nyilatkozik, kétségtelen, hogy a javaslatot ol is fogadják. A becskerekiek azt remélik, hogy az államvasut, amely külföldben is kezeli a torontali helyi érdekű vasutat, hozzájárul a tervhez s a város hamarosan megszabadul lármás, füstös, kellemetlen vasutjától.

A három herceg 1921 február 23-án alapította meg a részvénytársaságot hat millió korona alaptőkével, amit azonban a mai napig sem fizettek be, csupán Fülöp József szász-koburgi-gothai hercegnek és nővérének, Dorotya hercegnőnek volt a tulajdonában.

A három herceg 1921 február 23-án alapította meg a részvénytársaságot hat millió korona alaptőkével, amit azonban a mai napig sem fizettek be, csupán Fülöp József szász-koburgi-gothai hercegnek és nővérének, Dorotya hercegnőnek volt a tulajdonában.

A három herceg 1921 február 23-án alapította meg a részvénytársaságot hat millió korona alaptőkével, amit azonban a mai napig sem fizettek be, csupán Fülöp József szász-koburgi-gothai hercegnek és nővérének, Dorotya hercegnőnek volt a tulajdonában.

A három herceg 1921 február 23-án alapította meg a részvénytársaságot hat millió korona alaptőkével, amit azonban a mai napig sem fizettek be, csupán Fülöp József szász-koburgi-gothai hercegnek és nővérének, Dorotya hercegnőnek volt a tulajdonában.

A három herceg 1921 február 23-án alapította meg a részvénytársaságot hat millió korona alaptőkével, amit azonban a mai napig sem fizettek be, csupán Fülöp József szász-koburgi-gothai hercegnek és nővérének, Dorotya hercegnőnek volt a tulajdonában.

Nehézségek merültek fel Painlevé kormányalakítása körül Ellentétek Caillaux pénzügyminisztersége miatt

Párisból jelentik: A Painlevé-kormány megalakulása elé várta a nehézségek gördültek. A szociáldemokrata párt válságban — mint ismeretes — úgy határozott, hogy fentartja a párt nagyváltmányának legutóbbi határozatát. Ehhez képest minden baloldali blokkra támaszkodó pártot támogat ugyan, de a kormányban nem képviselteti magát. Ennek a határozatnak a meghozatalát hosszabb vita előzte meg, amelyben a kormányban való részvétel ellen Leon Blum kardoskodott, míg a belépés mellett a párt jobbszárnya, főleg Varenne, Paul-Boncour és Auriol szólaltak fel. A vita végén Leon Blum újra felszólalt, s ezután hozta meg a párt ezt a határozatát.

E határozat után vállalkozott Painlevé a kormányalakításra, amelynek látszólag nem is volt semmi komoly akadály. Nagy feltűnést keltett azonban, hogy Painlevé sürgősen Párisba hívta Caillaux-t, akinek felajánlotta a pénzügyi tárcát. Parlamenti körökben már miniszteri listát is terjesztettek, mint a legnagyobb valószínűséggel bíró és ez a lista a következő:

Elnök és közoktatásügyi: Painlevé.
Aelnök: Renault.
Külső: Briand.
Pénzügy: Caillaux.
Hadügy: Nollet tábornok.
Belügy: Chautemps vagy Schramm szenátor.
Haditengerészet: Chaumet szená-

tor vagy Kerguezec.
Kereskedelem: Loucheur.
Közmunka: Machieu.
Gyarmat: Binet szenátor.
Nyugdíjügy: Bouyssom, a kamara elnöke.
Fölzabadtított területek: Dalhier.
Földművelés: Durand, a szenátus mezőgazdasági bizottságának elnöke.

Csütörtökön azonban ismét nehézségek álltak be a kormányalakítás körül. Painlevé az éjszaka folyamán hosszasan tanácskozott Brianddal, Caillaux-val és más olyan politikusokkal, akiknek helyet akar adni a kormányban. A pénzügyi tárcának Caillaux részére való felajánlása nagy feltűnést keltett még a radikális körökben is. Caillaux pénzügyi programja állítólag ellenkezik a szocialisták pénzügyi követeléseivel és ez megnyugtatóan kell hogy hasson a polgári körökre. A szocialisták ugyanis tudvalevőleg a vagyondézsma bevezetését követelik, míg Caillaux a vagyondézsma ellen nyilatkozott.

Igy felmerül az a lehetőség, hogy a szocialisták a pénzügyi reformok keresztülvételében nem támogatják a Painlevé-kormányt, viszont a szocialisták támogatása nélkül a baloldali kormány sem tud a parlamentben dolgozni és így Painlevének nehéz megalakítani kormányát. Ujabb párisi jelentés szerint Painlevé csütörtök délután, amint a köztársasági

elnökhöz ment, kijelentette az újságíróknak, hogy még nem vizsgálta a kabinet végleges listáját, mert bizonyos kérdések még tisztázásra várnak.

A délután folyamán Painlevé tárgyalta Briand-val, aki a tanácskozás után a következőket mondta az újságíróknak: — Nem tagadom, a kamara elnöke megkért, hogy lépjek be kormányába és én ezelőlt elvileg nem zárkoztam el. Elhatározásomat bizonyos a kabinet programját és összetételét illető kérdések tisztázásától teszem függővé.

Csütörtök délután a pénzügyminiszteri irodában fontos értekezlet volt a nagyobb bankok vezetőinek bevonásával. Az értekezleten megjelent Caillaux is. Félőtkor Caillaux megjelent a kamara folyosóján, majd a radikálistáknak helyiségebe ment, ahol a párt vezetőivel tanácskozott és felvetette a kérdést, milyen álláspontra helyezkednék a párt az ő pénzügyminiszterségével szemben. A párt vezetői biztosították Caillauxt teljes bizalmukról.

Papirszemfedő — selyemből

Naggaránguselyemcsempészést ledeztet fel a suboticei fővámbhivatal

A suboticei fővámbhivatal csütörtökön nagyarányu csempészésnek lőtt a nyomára, amelynek tettese, Mácskovics Vera suboticei temetkezési vállalkozó több ezer dináros vámelítéssel akarta megkárosítani az államot.

Sztojanovics Vladimir vámbhivatali főnök csütörtökön revízió alá vette a külföldről érkezett postacsomagokat és többek közt felbontott egy Bécsből érkezett küldeményt, melynek tartalma a szállítólevél szerint temetkezési papír-árú. A csomag valóban ötvenméter csipkézett papírt tartalmazott, amikor azonban a felgöngyölt papírt kibontották, abban a legfinomabb selyemcsipkét találtak elrejtve. A küldemény Mácskovics Vera suboticei temetkezési vállalkozó címére érkezett husz hasonló csomaggal együtt. Természetes, hogy a rejtett selyemáru felfedezése után valamennyi küldeményt felbontották és mindegyik csomagban ugyanígy eldugva megtalálták a selyemcsipkét.

A csomagokban cédulákat is találtak bácskai községek nevével, amiből azt következtetik, hogy a küldemények nem mind Mácskovics Veraé voltak, hanem ő megszervezte azt is, hogy más vidéki temetkezési vállalkozók számára is hasonló módon küldjék külföldről a selyemáru.

A vámbhivatalnál megállapították, hogy a becsempészett selyem vámba tizenöt ezer dinárt tett volna ki, amivel meg akarták károsítani a kincstárt. A küldeményeket lefoglalták és megindították az eljárást Mácskovics Vera ellen, akit azonban a fennálló vámtörvény szerint közvetlenül nem lehetne megbüntetni, mert a szabály szerint a postacsomagoknál mint szállító a postakincstár szerepel. Ezért a suboticei fővámbhivatal jelentést tett a beogradi vámvizsgáló bizottságnak és utasítást kért, hogy a csomagok címzettjére a büntetést — ami körülbelül százezer dinárt tenne ki — kirohassák.

Cséplőgépkéféket, Malomgépkéféket,

valamint minden speciális gépkéféket leggyorsabban és legjobban készít

Weisz Jenő kefégyára
SUBOTICA 3043

A szuboticaai parlament

Nagyobb vita nélkül szavazták meg a tanács javaslatait

Szubotica város kiszélesített tanácsa csütörtökön délelőtt közgyűlést tartott, amelynek tárgysorozatán a földek városi adójának rendezése is szerepelt. Ezt az ügyet azonban a radikálpárt földműves csoportjának erőyes tiltakozására levetették a napirendről és így a közgyűlés minden nagyobb vihar nélkül zajlott le.

A közgyűlést Gyorgyevics Dragoszláv főispán kilenc órakor nyitotta meg. Vukics Ferenc főjegyző felolvasta a polgármesteri jelentést s előterjesztette a közgyűlésnek dr. Manojlović Joco indítványát, melyben azt kéri, hogy a városi könyvtár megszervezésére a tanács szabályrendeletet dolgozzon ki. A közgyűlés az indítványt elfogadta.

Utána a tanács bejelentette, hogy a palicsi nagyvendéglőt az idei szezonra Jovandović Dragutin szuboticaai háztulajdonos vette ki bérbe és a bérleti szerződés jóváhagyását kérte a közgyűléstől. A közgyűlés hozzájárult az előterjesztéshez.

Hoffmann Kálmán gazdasági tanácsnok dr. Szudarević Ferenc volt főispán özvegyének kérelmét ismertette, aki a tavankuti városi földekből kilenc lánca és 1200 négyszögöl föld eladását kéri. A közgyűlés elhatározta, hogy a kérelmet teljesíti.

A szerb kultura támogatása

Rajcsics helyettes-polgármester ezután a noviszadi Matica felhívását terjesztette elő. A közgyűlés a Matica fennállásának száz éves jubileuma alkalmából ötezer dinárt szavazott meg a kulturegyesület részére és elhatározta, hogy ezzel az összeggel belép a város a Matica tagjai sorába. Ugyancsak ötezer dinárt szavazott meg a közgyűlés a noviszadi Nemzeti Színház javára is, amely összeg révén a színházegyesület tagja lesz Szubotica város.

A város lemondott kegyuri jogairól

Rajcsics alpolgármester ezután a csantavériek kérését terjesztette a közgyűlés elé. A csantavéri római katolikus hitközség ugyanis mozgalmat indított az iránt, hogy Szubotica város mondjon le kegyuri jogairól, mert a csantavéri templom és az egyházi épületek karbantartásáról nem gondoskodik megfelelően. A csantavériek hajlandók új templomot is építeni, de ez csak az esetben volna lehetséges, ha a templomi földekkel szabadon rendelkezhetnek.

Rajcsics alpolgármester kijelentette, hogy a kérés teljesítése nem ütközhetik akadályokba s még kedvező is volna a városra, ha lemondana kegyuri jogairól, minthogy a város jelenlegi pénzügyi helyzete úgy sem engedheti meg, hogy nagyobb összeget fordítson a csantavéri egyházi épületek fentartására.

— A város — mondotta Rajcsics alpolgármester — azért, hogy lemond kegyuri jogairól, csupán azt a jogát veszti el, hogy plébánost választhat.

A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát.

Az uccák szabályozása

Petrović Koszta városi főmérnök előterjesztette, hogy a mérnöki hivatal tervezetét dolgozzon ki az uccák új szabályozásáról. A tervek megvalósulásához azonban több üres telek, telekrész és ház kisajátítása szükséges.

A kiszélesített tanács minden vita nélkül jóváhagyta Veres János Boskovicseva-ucca 9. szám alatti, Kosulji József Ostojiceva-ucca 8. szám alatti, Tumbász Remia Péter-ucca 65. szám alatti, Matković Károly Oslobodjenja-ucca 23. szám alatti, Pencsics Antal Beogradi-ut 49. szám alatti, Zélics Mátyás Masirakova-ucca 26. szám alatti, dr. Fenyves Ferenc Toistojeva-ucca 27. szám alatti, Kobacsik György Jugovi-

ceva-ucca 28. szám alatti, Conen Vilmos Palicsi szőlőkbeli telkének egészben, illetőleg részbeni kisajátítását.

A Topola—Zobnatica közötti ut kiépítéséről szóló tanácsj javaslatot is előgadta a közgyűlés.

Nyugdíjazások

A közgyűlés ezután a nyugdíj iránti kérvényeket vette tárgyalás alá. Rövid vita után Kulundzics Jakab városi trnoknak teljes, Balázs Piri Vászó rendőrvetőnek teljes, Skala János rendőrvetőnek 84 százalékos, Tarcsisa Antal kézbesítőnek teljes, Kulundzics Iszó városi gazdának 82 százalékos, Rómics Pál ápolónak teljes, Krmpotics Márk biztosnak 85 százalékos, Mihájlóvić József rendőrvetőnek 84 százalékos, dr. Kozla András irodaigazgatónak 83 százalékos, dr. Novák József orvosnak teljes és Kis József rendőrvetőnek 95 százalékos nyugdíjat állapítottak meg.

Ugyancsak nyugdíjazta a közgyűlés Baecsis Antal városi kocsist, Pencsics Lukács, Vuković Lajzla, Sokosics Félix, Delics Máté, Rudics Ádám, Vukmanov Jakab, Grsics István, Nagyhegyesi István kézbesítőket, valamint Hlatki Teréz, Szárics Mihályné, Hevér Lajosné, Mihajlesin Perencné és Kovács Sztrikó Antalné városi szülésznőket.

»Száz dinár az borraivaló«

Nagyobb vita fejlődött ki a városi zenészek fizetésemelése iránti kérelem felett. A tanács a kérést elutasítani javasolta. A javaslatához elsősorban Jurics Márk képviselő szolt hozzá. Kijelentette, hogy a városi zenészek valamenynyien szegény emberek, akik a legnagyobb mértékben rászorulnak a fizetésemelésre, amál is inkább, mert jelenleg mindössze havi 1250 dinárt kapnak a városból.

— Javasolom — mondotta Jurics — hogy a közgyűlés száz dinár fizetésemelést szavazzon meg a zenészek részére.

Dr. Piskulics Zvonimir: Ne százat, hanem kétszázat!

Vidaković Antal: Idegen egyesületeknek osztjuk a pénzt, csak a mieinknek nem adunk? Kétszáz dinárt szavazzunk meg!

Dr. Petrović Márkó: Száz dinár az borraivaló.

Gyorgyevics főispán végül szavazást rendelt el, mire száz dináros emelést szavazott meg a közgyűlés.

Elutasították az elbocsájtott tisztviselők felebbezését

A következő pont az elbocsájtott városi tisztviselők felebbezése volt, akik az elbocsátás ellen adtak be jogorvoslatot. Jankács Matej jegyző, Letovác Dezső adóírást, Sárcsević Nikola adóhivatalnok, dr. Orcsics Lázár főjegyző, Lótmányi Miklós pénztárnok, Szárics Tamás számtiszt, Mukics Aladár állatorvos, Pluković Jakab jegyző és Ifković Ivandekics Lázár rendőrkapitány, igazán az elbocsátásukat kimondó polgármesteri végzést megfellebbezték és kérték állásukba való visszahelyezést, azzal az indokolással, hogy a polgármesternek nem volt joga őket elbocsájtani.

A kiszélesített tanács valamennyi felebbezést elutasította.

A királyi nászajándék sorsa

A közgyűlés ezután a király esküvője alkalmával felajánlott egy millió dinár nászajándék hovaírdítása felől határozott.

Gyorgyevics főispán javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy az összeget a beogradi Diák-Otthon javára adják azzal, hogy a Diák-Otthon vezetősége szuboticaai diákok részére állandóan négy helyet biztosítson.

A Lázár-kávéházi gyilkosság a bíróság előtt

Miért ölte meg Löbl József Tremmel Mátyás honvédet? Nem eskették meg a vádlott mentőtanuját

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék Langer-tanácsa csütörtökön kezdte tárgyalni Löbl József baromfi-kereskedő bűnyűjét, Löbl 1923. decemberében a Dob-uccai Lázár-kávéházban egy verekedés hevében késsel agyonszurta Tremmel Mátyás honvédet. Az ügyészség ezért szándékos emberöléssel vádolja Löbl Józsefet.

A vádirat ismertetése után Langer Jenő tanácselnök megállapítja, hogy Löbl büntetett előéletű, verekedésért és a katonaságnál függelemsértésért volt büntetve. Ezután megkezdik a vádlott kihallgatását.

Löbl József az elnök kérdésére kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. A kérdéses napon bement a Dob-uccai Lázár-kávéházba, hogy megvacsorázzon. Este tíz órakor bejött a kávéházba nyolc katona, akik hangos megjegyzéseket tettek a kávéház vendégeire. A kávéházban ép jótékonyági ünnepély volt és Pikler Emil képviselő tartott beszédet, amit a katonák megzavartak. Hangos megjegyzéseket tettek, hogy a kávéház tele van zsidókkal és ez nem nekik való hely, majd felkeltek és kimentek. Löbl utánuk ment az uccára.

Az elnök: Miért ment utánuk?

Löbl: Azért, mert észrevettem, hogy a kávéház előtt egy öreg zsidót ültetgetni kezdtek. Az uccán kérlelni kezdtem őket és azt mondtam: »Menjete nyugodtan hazal! Erre ők megharagudtak, hogy miért togezem őket és engem is lezsidóztak, majd ütlegelni kezdtek. Tremmel Mátyás a fejemre csapott bajonettjével, mire én vörző fejjel bemenekültem a kávéházba. A verekedés ott is folytatódott, én védekeztem, de hogy a tumultusban mi történt, nem tudom és

Tremmel között, azt magam sem tudom, mert az ütések következtében eszméletemet veszítve összeestem és mire magamhoz tértem, láttam, hogy Tremmel Mátyás holtan fekszik a kávéház padlóján.

Mentő tanu, aki az elnök szerint hazudik

Bárczy Margit kávéházi kenyereslánya kihallgatása következik ezután. A lány elmondja, hogy a katonák nem voltak részegek, amikor bejöttek a kávéházba. Azonnal belépésük után a kenyereslányhoz fordultak, a következő kérdéssel:

— Hogy kerül maga keresztény lány létére ide a zsidókhöz? Ezek a büdös zsidók csak zabálnak, amíg a keresztények éheznek!

A kenyereslánya — vallomása szerint — erre azt felelte a katonáknak, hogy jótékony ünnepség van a kávéházban, amelyen a zsidók nemcsak saját vallásukbeli, hanem keresztény gyermekeket is felruháznak. A katonák erre a következőket mondták a lánynak:

— Hagyja el azonnal a kávéházat, mert mindjárt nagy tisztogatást csinálunk a büdös zsidók között!

Ezután a katonák egy része leült egy asztalhoz, négyen pedig kimentek az uccára. Pár perc múlva egy katona bejött és kihívta a többit, azzal, hogy valami baj van. A kávéház ablakából láttam — folytatja vallomását — hogy a katonák kinn egy öreg zsidót megtámadtak és hülönösen Tremmel Mátyás verte az öreg embert. Ekkor jelent meg a kávéház előtt Löbl József, aki így szolt a verekedő katonákhoz:

— Mit akartok gyerekek ezzel a sze-

gény öreg emberrel?

— Te is büdös zsidó vagy — volt a katonák válasza — és úgy mint ez az öreg, te is a kávéházba akarsz menni zabálni.

Löbl erre összetett kezekkel könyörgött a katonáknak — folytatja a tanu vallomását, — hogy ne bántásák az öreg embert. Ekkor Tremmel bajonettel fejbévágta Löbl Józsefet, aki véresen be menekült a kávéházba. A katonák utánarohantak, felborították az asztalokat és székeket, hogy a közönség menekülését megnehezítsék. Az egyik földöntött asztaltól én is megsebesültem és ekkor elvesztettem az eszméletemet.

Az elnök: Ne beszéljen ilyen nyilvánvaló valótlanosságokat! Nőt csak nem bántottak azok a katonák!

Tanu: De igen bántottak és elvesztettem az eszméletemet. Utána két hónapig sántítva jártam be a kávéházba dolgozni.

Az elnök: Az igazat vallja és ne ilyen hühetellen dolgokat!

Tanu: Hallandó vagyok esküt tenni, hogy mindaz amit mondtam, igaz.

Az egyik szavazóbíró: Hogyan lehetséges, hogy csak a dolognak az egyik felét látta? Csak annyit látott, hogy Löbl megsebesült, holott Tremmel behalt a sérüléseibe?

Tanu: Csak annyit láttam, amit elmondtam, mert ekkor eszméletemet veszítettem és csak később mostak fel.

Löbl Józsefnek a tanuhoz intézett néhány kérdése után az ügyész ellenzi, a védő pedig kéri Bárczy Margit megeskütését, amit a bíróság mellőz, azzal az indokolással, hogy a tanuvallomás valótlanosságokat tartalmaz.

A rendőrök szerint Löbl »ébredő-zsidó«

Sor kerül ezután annak a két rendőrnek a kihallgatására, akik a verekedés színhelyén megjelentek. Pauković Inre rendőr elmondja, hogy amikor a kávéházba értek, Tremmel már halott volt, Löblnek a feje pedig be volt kötve. Az ablakpárkányon találták meg a véres kést.

Elnök: Milyen embernek ismerte Löblt?

Tanu: Hangos ember volt mindig, aki gyűlölte az ébredőket és nekünk is azt üzentte egyszer, hogy leszur bennünket. Az ő közbenjárására kérte a zsidó hitközség, hogy helyezzenek el bennünket a körletből.

Szöke dr. védő: Kivel üzent Löbl, hogy magukat leszurja?

Tanu: Az örparancsnokkal.

A védő: Igaz, hogy maga hivatalos hatalommal való visszaélés miatt el volt ítélve?

Tanu: Igen, két hónapra ítéltek el.

A védő ellenzi a tanu megeskütését, mert ellenséges viszonyban volt Löbl Józseffel, a bíróság azonban ennek ellenére is elrendeli a rendőr megeskütését.

Pach Péter rendőr hasonlóan vall és kijelenti, hogy Löbl »zsidóébredő« volt és többször hangoztatta, hogy nem fél a katonáktól és rendőroktől. A vallomás e részénél jelenik meg a tárgyalóteremben Kádár Lehel, Lendvai-Lehner István és Prónay Pál, akik egymás mellett foglalnak helyet.

Ezután dr. Németh Ödön terjeszti be orvosszakértői véleményét, amely szerint Löbl József hirtelen haragu és indulatos, de nem elnebeteg, megtöntöltségi képessége azonban korlátolt.

Azokat a katonákat hallgatják ki ezután, akik jelen voltak a verekedésnél. Valamennyien egy vallanak, hogy eszük ágában sem volt botrányt okozni a kávéházban, hanem nyugodtan ültek egy asztalnál, amikor azt hallották, hogy az uccán valami baj van. Erre kimentek, azonban ekkor Tremmel és Löbl már verekedtek.

Az elnök félbeszakította a tárgyalást és folytatását péntek reggelre tűzte ki.

Letartóztatták a sztanisicsi agrárszövetkezet vezetőit

**Ötvenezer dinár hiányzik
a szövetkezet pénztárából**

Noviszadról jelentik: Az agrárszövetkezetek központi szövetsége, amely Noviszadon székel, néhány héttel ezelőtt sikkasztás miatt büntető eljárást indított a sztanisicsi agrárszövetkezet vezetői: *Kozoderovics Szevan* ügyvezető igazgató és *Voicsics Riszta* elnök ellen. A följelentés alapján megindult a vizsgálat a két szövetkezeti vezető ellen és *Cezarec Zvojnimir* szombori vizsgálóbíró április 7-ikén kiszállt Sztanisicsra, ahol kihallgatta azt a harminc tanút, akikre a följelentés hivatkozott.

A tanúkihallgatás során felmerült körülmények szükségessé tették a sztanisicsi agrárszövetkezet könyveinek megvizsgálását és a vizsgálóbíró ezért *Vodopivec Milánna*-t, a szombori *Zudruzna Gospodarska Banka* igazgatóját, mint könyvszakértőtől szerdán újból kiszállt Sztanisicsra, ahol átvizsgálták az agrárszövetkezet könyveit. A könyvvizsgálat befejezése után a vizsgálóbíró elrendelte a tanúkihallgatásokat és a könyvszakértő véleménye alapján *Voicsics Riszta* azonnali letartóztatását. A sikkasztással és okirat-hamisítással gyanúsított agrárszövetkezeti elnököt a csendőrség nyomában őrizetbe is vette és átkísértette a szombori ügyészségre.

A vizsgálóbíró csütörtökön *Kozoderovics* ügyvezető igazgató letartóztatását is elrendelte. A vizsgálat eddigi adatai szerint *Voicsics* és *Kozoderovics* mintegy ötven-hatvan ezer dinárral károsították meg az agrárszövetkezetet.

A letartóztatások híre Szomborban nagy feltűnést keltett, mert általános vélemény, hogy a sikkasztással gyanúsított szövetkezeti vezetők nem követték el a terhükre rótt bűncselekményeket és az ellenük tett terhelő vallomásokat bosszu művének tartják.

Egy cigaretta — négy betörés

Főtárgyalás a suboticei törvényszéken

A suboticei törvényszéken *Pavlovics István* törvényszéki elnök tanácsa tárgyalta *Törtei Ignác* horgosi lakos bűnügyét, akit súlyos testi sértéssel és négy betöréssel vádolt az ügyészség.

A vizsgálati fogságban levő *Törtei Ignác* beismerte bűnösségét és elmondta, hogy 1922. év december 30-án az uccán találkozott ismerősével, *Körmöczy Jánossal*, aki egy barátjával haladt az uton. *Törtei* odalépett hozzá és kért tőle egy cigarettát. *Körmöczy* azt felelte, hogy nincs nála cigaretta, mire *Törtei* megfogta *Körmöczy* János arcát. Ebből a simogatásból aztán véres kimenetelű összetűzés támadt a két legény között, amelynek folyamán *Törtei* késsel több helyen megszurta *Körmöczyt*, aki nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett.

A terhére rótt betöréseket is beismerte a vádlott. Különböző helyeken lopott sonkát, pálinkát, lisztet és tizen-négy tyukot.

A vádlott kihallgatása után a tanukat hallgatta ki a bíróság.

Körmöczy János tanu és sértett elmondta, hogy a kérdéses napon, december 30-án ment az uccán *Bartek Vince* barátjával, amikor egy uccasarkon előbukkant *Törtei Ignác* és azt mondotta:

— Adj egy cigarettát!

Azt feleltem — mondja a tanu — hogy nincsen, most csináltam ki az utoljárt. Erre *Törtei* szó nélkül kétszer pofozvott. Én nem akartam verekedni és azt mondtam, hogy ne bántsa az

államat, mert az még a háboruban sebet kapott és azóta fáj. Erre megint rácsapott, mire birkózni kezdtünk, a *Bartek* is segítségemre jött, aztán mi ketten, *Bartek* és én elmentünk, *Törtei* utánam jött és késsel a hátamba szurt. Ezután sorra kerültek *Törtei* bejárásai és a bizonyítás során beigazolódtott, hogy a vádlott két esetben betöréses lopást és két esetben egyszerű lopást követett el.

A bizonyítási eljárás befejezése és a perbeszéd elhangzása után a bíróság meghozta ítéletét, amellyel *Törteit* két évi fegyházra ítélte.

A Dunából kifogott miskolci kereskedő nem lett öngyilkos

A honcolás szenzációs eredménye

Budapestről jelentik: A törvényszéki orvostani intézetben csütörtökön délelőtt boncolták fel *Kardos Béla* miskolci vasnagyerkeskedő holttestét, amelyet husvét hétfőn fogtak ki a Dunából. A boncolás szenzációs eredménnyel járt: megállapították, hogy *Kardos Béla* már halott volt, amikor teste a Dunába került.

A boncolás eredménye nyilvánvalóvá teszi, hogy a rendőrség föltevése, amely szerint *Kardos Béla* anyagi gondok miatt öngyilkosságot követett el, teljesen alaptalan és a rejtélyes módon eltűnt miskolci nagykereskedő büntény áldozata lett. Az újból megindult nyomozás alkalmával ismét ki fogják hallgatni azokat a tanukat, akik négy héttel ezelőtt, amikor *Kardos* eltűnt, bejelentették a rendőrségnek, hogy a Miskolc—budapesti vonalon két gyanús férfi szegődött *Kardos* nyomába, akik minden lépését szemmel tartották és *Budapest* is kíséretük. A meggyilkolt kereskedő bátyja azt vallotta annakidején a rendőrségnek, hogy öt telefonon felhívta egy női hang *Kardos Béla* eltűnését követő napon és kijelentette, hogy tudja, kik tartják fogva *Kardost*. A titokzatos nő váltságdíjat kért a miskolci kereskedő szabadonengedéséért.

Valószínűnek látszik, hogy *Kardost* csakugyan elrabolták és váltságdíj fejében akarták visszaadni családjának. Erre azért nem került sor, mert a család bejelentette a zsarolási kísérletet a rendőrségnek, mire az emberrablók bosszúból meggyilkolták *Kardos Bélát* és holttestét a Dunába dobták.

Magántisztviselők kongresszusa Zagrebben

**A kongresszus követelte
a nyugdíjbiztosítást**

A jugoszláv magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak e hó 12-én és 13-án Zagrebben kongresszust tartottak *Pleiffer Vladimir*, a zagrebi munkáskamara titkárának elnökelete alatt.

A kongresszuson dr. *Tonalovics Zsivkó*, a beogradi szakszervezeti tanács főtitkára tartott hosszabb előadást, amelyben többek között az emigráció kérdésével foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy az S. H. S. királyságnak az emigráns munkásokkal szemben, akik közül sok nélkülözhetetlen szakmunkás van, óvatossággal kell eljárnia, mert az országból is sok munkás vándorol ki és így nem célszerű, ha e tekintetben mi adunk példát az intoleranciára. *Tonalovics* ismertette ezután a tizenkettődekről szóló törvényt és élesen bírálta azt.

Ezután a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjbiztosítási ügyével foglalkozott *Tonalovics* és javaslatára a kongresszus elhatározta, hogy ha a kormány az erről szóló törvényt július 1-ig életbe nem lépteti, akkor a jugoszláv magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak önkéntes tagokként belépnek a szlovéniai rokkant-, aggkori- és nyugdíjbiztosító egyesületbe.

HIREK

•••

— Foch marsall megküldte a Németország leszereléséről szóló jelentést. Párisból jelentik: Foch marsall átküldte a nagykövetek értekezletének a Németország leszereléséről szóló jelentést. Az okmány negyvennégy oldalra terjed és kizárólag technikai jellegű.

— Masaryk fia londoni követ. Prágából jelentik: Masaryk köztársasági elnök fiának, Masaryk János első osztályú követségi titkárnak egy követség önálló vezetésének tartamára a rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter címet adta. A fiatal Masaryk április 20-ikán tér vissza nászutiáról Indiából és átveszi a londoni követséget, míg az eddigi londoni csehszlovák követ, dr. Mastny római követ lesz.

— Pollák Lajos temetése. Csütörtök délután temették el óriási részvét mellett *Pollák Lajost*. A Zrinjski-téren levő gyászház előtt már a kora délutáni órákban hatalmas tömeg gyűlt össze, amely a temetés időpontjáig ezrekre növekedett. Résztvettek a temetésen többek közt a novisadi, szentai, tiszaszentmiklósi, staribecseji, kikindai, bajmoki és palánkai zsidó hitközségek és a szeretetház egyesületi kiküldöttségei és megható volt azoknak a névtelen szegényeknek a tömeges felvonulása, akikkel *Pollák Lajos* életében annyi jót tett. A gyászház környékén az égő gázlámpák fekete lepellel voltak borítva és a temetés időpontjában délután háromtól-négyig az egész városban zárva voltak az üzletek a gyász jeleül. A temetésen nagyszámban jelentek meg a hatóságok vezetői, a zsidó hitközség, szentegylet és négyelet vezetősége, valamint a dr. Singer Bernát szeretetház-egyesület tagjai csaknem teljes számban. A gyászház előtt megtartott gyászszertartást *Basser József* főkéntor megindító éneke vezette be, majd dr. *Gerson József* főbbi mondott magasszónyájára gyászbeszédet. Utána dr. *Boschán Samu* a szeretetház-egyesület, *Ungár Pál* pedig a zsidó szentegylet nevében bucsuztatták *Pollák Lajost*, majd a szeretetház tagjai vállukra emelték a koporsót és a végeláthatatlan gyászoló tömeg megindult a temető felé. A zsidó templom előtt megállt a gyászmenet, majd folytatta az utat a zsidó temetőbe, ahol az „Alkotás” szabadkőművespáholy nevében *Lówy Ferenc* bucsuztatta el a halottat és a korán sirbaszállt *Pollák Lajost* elhelyezték örök nyugóhelyén. — *Pollák Lajos* elhunytáról csütörtökön a vajdasági zsidó-templomokban az istentisztelet keretében megható módon emlékeztek meg.

— A biztonsági kérdés nem beoliasolja Herriot bukását. Berlinből jelentik: A Zeitz londoni tudósítója szerint angol diplomáciai körökben az a vélemény uralkodik, hogy a biztonsági szerződés megalkotásáról jelenleg folyó tárgyalások eredményes befejezésébe vetett remény a legszorosabban összefügg azzal, hogy Franciaországban továbbra is baloldali kormány maradjon. Ennek a kormánynak mikénti összetétele tulajdonképpen nem lényeges, mivel Herriot politikája az összes pártokkal folytatott beható tárgyalások során jött létre, tehát nemcsak a kormányban képviselt, hanem a kormányon kívül álló csoportok vezetőinek bevonásával.

— Véget ért az angol munkáspárt értekezlete. Londonból jelentik: Glowcesterben szerdán véget ért a független munkáspárt értekezlete. Az értekezleten határozatot fogadtak el, amelyben tiltakoztak a titkos diplomácia visszatérése ellen. Egy másik határozatban óvást emeltek amiatt, hogy Chamberlain vonakodik a Zinovjev-lel valódiságának kérdését pártatlan döntőbíró elé terjeszteni.

— Orosz tüntetések Lengyelország ellen. A leMBERGI *Dfio* című ukrán napilap írja: Egész Oroszországban nagy tüntetések vannak Lengyelország ellen. Így Mohilevben, Kievből, Pétervárott és Moszkvában voltak különösen viharosak a lengyelelőn demonstrációk. A moszkvai vöröshadsereg parancsnoka, *Tugacevszkij* Minszkbe érkezett és a *Zvezda* című lap levelezője előtt kifejtette, hogy a nyugati államok, elsősorban Lengyelország fegyverkezése arra kényszeríti az oroszokat, hogy különös figyelmet fordítsanak a nyugati frontra. Kifejtette azt is, hogy az orosz hadsereg minden eshetőségre készen áll és nem lehetetlen, hogy fegyveres küzdelem kerül a sor Lengyelországban.

— Románia ki akar egyezni Németországgal. Bukarestből jelentik: A német-román konfliktusban a németek jegyzéke által teremtett helyzet nem sokban változott. A kormány körében látszólag egyetértés uralkodik abban az irányban, hogy a németek javaslatát, amely szerint választott bíró elé kell vinni az ügyet, el kell fogadni. Ennek ellenére igen beavatott oldalról hangsúlyozzák, hogy a két állam egymáshoz való viszonyára üdvösebb lenne, ha Németország kiegyezne Romániával ebben a kérdésben, mivel — a román illetékes körök véleménye szerint — a választott bíró is sokféle befolyásnak van kitéve és ebben az esetben nem lehet tudni, hogy egy angol döntőbíró az angol ipar érdekében szíven fogja-e viselni Románia álláspontját és nem arra fog-e törekedni, hogy kikapcsolja a német versenyt.

— Az igazságügyminiszter rendelete a hivatalnokkisasszonyok egyenruhájáról. Megirtuk, hogy az egyes miniszteriumok, minisztertanácsi határozat alapján, rendeletet adnak ki, amelyben előírják, hogy a miniszteriumok hivatalnokkisasszonyai a hivatalban egyforma, fekete kelméből készített, hosszú köpenyt tartoznak viselni, amelyben az ujjak a kart a kézfejjel elfödik és amely nyakig érő gallérral van ellátva. Az igazságügyminiszter erre vonatkozó rendelete csütörtökön érkezett meg a suboticei törvényszékhez azzal, hogy a suboticei kerületi törvényszéknél alkalmazott minden női hivatalnok május 1-től kezdődőleg a kivágásmentes, hosszú ujjú fekete ruhát tartozik viselni.

— A belgák „in contumaciam” halálra ítélték egy német századost. Párisból jelentik: Brüsszeli jelentés szerint a brabanti hadbírósg in contumaciam halálraítélte *Karee* német csendőrszázadost, aki 1914 augusztus hó 19-én, amikor a németek Aerschot belga községet bevették, a vád szerint azt a parancsot adta ki, hogy százötvenöt polgárt löjjenek agyon.

— Repülőszerecsétlenség áldozata lett a Jugoszláviából hazabocsájtott bolgár aviatikus. Szóliából jelentik: A bozsuristei repülőterén halálos repülő-katasztrófa történt, amelynek két aviatikus esett áldozatul. Az egyik áldozat *Uzunov*, az aviatikus-iskola igazgatója, a másik: *Georgiev* pilóta, ugyanaz, aki a közelmúltban egy társával *Delszerbia* területén leereszkedett és ezért néhány hétig kémkedés vádjá alatt jugoszláv fogságban is volt. *Uzunov* és *Georgiev* szerdán délelőtt hosszabb repülőútra készültek, de az aeroplán ezer méter magasságból lezuhant és mindketten szörnyethaltak.

— Tanay Frigyes temetése. Budapestről jelentik: *Tanay Frigyes*, a Vízszínház országos híru művészet csütörtökön délután négy órakor temették el nagy részvét mellett. Utolsó kívánságához képest huszárőrhadnagy egyenruhájában helyezték ravatalra. Sirjánál *Jób Dániel* a Vízszínház igazgatója, *Hegedűs Gyula* szűkebb kártársai, *Harsányi Zsolt* a szerzők egyesülete, *Géczy István* a színészegyesület nevében mondott gyászbeszédet.

— **Haller István ügye a magyar nemzetgyűlés összeférhetlenségi bizottsága előtt.** Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés összeférhetlenségi bizottsága csütörtökön foglalkozott **Haller István** közoktatásiügyi miniszter összeférhetlenségi ügyével. A bizottság ülésén megjelent **Pakots József** demokrata képviselő is, aki bejelentette, hogy az ülésen való részvétele nem jelenti azt, hogy az ellenzéki blokk kilépett a passzivitásból. A bizottság ezután úgy határozott, hogy nem foglalkozik az ügygel, mert az arra vonatkozó árták még nem érkeztek meg a közoktatásiügyi miniszteriumból és **Haller István** sincsen jelen. **Pakots József** hangsúlyozta ezután, hogy **Haller István** képviselői szabadsága április 28-án lejár, mire a bizottság elhatározta, hogy e határidő lejártával tekintet nélkül **Haller István** jelenlétére, lejártyalják az ügyet.

— **Bezárták a novisadai egészségügyi kiállítást.** Novisadról jelentik: Az egészségügyi kiállítást csütörtökön bezárták. A kiállításnak 37.366 látogatója volt.

— **Nagy tüz Hamburgban.** Hamburgból jelentik: A Kaufmanshaus nevű nagy épület raktárában szerdán délután tüz ütött ki, amely a legfelső emeletig felharapódzott. A harmadik és negyedik emeletről sok embert létrán mentettek meg. Este nyolc óra tájban a tüzet lokalizálták. Egy benzinkraktárt és egy olajraktárt sikerült a tüztől megvédeni.

— **Megkerült az eltűnt ausztráliai utazó.** Londonból jelentik: Az elmúlt napokban tudományos körökben nagyon aggodtak **Wilkins** kapitány, az ismert természettudós soráért, aki a délaustráliai tengereken kutatott a British Museum részére. Hosszu idő elteltével most érkezett a kutató tudósról az első hír **Adelaidében** lakó testvérehez, akit arról értesít, hogy már uton van hazafelé.

— **Pokolgép merénylet a szófiai székesegyházban.** Szófiából jelentik: Csütörtökön újabb merénylet történt Szófiában. A meggyilkolt **Georgiev Kosta** volt tábornok és képviselő emlékére tartott gyászmisén egy pokolgép felrobbant a székesegyházban. Az eddig érkezett jelentések szerint több ember meghalt és sokan súlyosan megsebesültek. A Cankov-kormány tagjai közül azonban, akik jelen voltak a gyászmisén, senkinek se esett bántódása.

— **Bruszilov Berlinben.** Varsóból jelentik: **Bruszilov** generális Berlinbe utazott azért, hogy a Reichswehr parancsnokával, **von Sekt** vezérkari főnökkel találkozzék. A találkozás alkalmával folytatandó tárgyalások egy új háború eshetőségének jegyében folynak le. Bár a szovjet-lapok azt írják, hogy **Bruszilov** „egészségi okokból” utazott külföldre, az a valóság, hogy a vöröshadseregnek német tervek alapján való újjászervezéséről van szó és annak a megbeszéléséről, hogy német kiképző tisztek menjenek ki Oroszországba a reorganizálási munka megvalósítására.

— **Amerikai-orosz petróleumpör a szovjetbíró előtt.** A moszkvai kommunista bíróság nemrégiben úgy döntött, hogy az amerikai **Sinclair**-féle petróleumtrösztnek az oroszországi petróleumforrások kiaknázására kötött szerződése érvénytelen. Most Newyorkból azt jelentik, hogy **Sinclair** az ítélet ellen főlegbezást jelentett be és egyben újabb keresetet indított a kommunista kormány ellen.

— **Lezuhant repülőgép.** Amsterdamból jelentik: A soesterbergi repülőtéren lezuhant egy **Focker**-féle katonai repülőgép. Az őrmester-vezető szörnyethalt. Társa súlyosan megsebesült és néhány óra múlva a kórházban meghalt.

— **A prágai diplomaták állásfoglalása Marmaggi bíboros mellett.** Prágából jelentik: A csehszlovák kormányánál működő diplomáciai kar a leghatározottabban tiltakozott **Benes**nél a cseh szocialista lapoknak **Marmaggi** nunciussal szemben tanusított magatartása miatt, akit a szocialista sajtó kellemetlen idegennek nevezett. A diplomáciai kar tudomására hozta **Benes**nek, hogy a jövőben nem hajlandó eltérni a doyenje ellen intézett ilyen támadásokat.

— **Merénylet Caillaux ellen.** Párisból jelentik: A rendőrség csütörtökön reggel a kamara épülete előtt egy gyanús külsejű embert fogott el. Az ismeretlenül, akinek nevét még nem lehetett megállapítani, revolvért találtak. Kihallgatásakor azt mondta, hogy meg akarta ölni **Caillaux**-t. Kórházba vitték elmeállapotának megvizsgálása végett.

— **A novisadai Vöröskereszt egy-let táncmulatsága.** Novisadról jelentik: A novisadai Vöröskereszt egy-let pravoszláv husvét hétfőjén hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez. A hangversenyen **Pokorni Dragutin** ezredes, főkarnagy vezényletével résztvesz a királyi gárda nyolcvantagu zenekara, valamint **Ankija** asszony, hárfaművész is. Jegyek elővételben a Bácsme gyei Napló novisadai fiókkiadóhivatalában (Vilsonova-tér 7.) kaphatók.

— **Májusban ismét nemzetközi rendőrkongresszus lesz Newyorkban.** A múlt esztendői amerikai rendőrkongresszus nagy sikere után ezidén május 12-től 16-ig ismét nemzetközi rendőrkongresszus lesz ugyancsak Newyorkban. **Schober** bécsi rendőrfőnök már megkapta a meghívást a nemzetközi rendőrgyűlésre azzal, hogy a rendőrfőnök úgy az uton, mint amerikai tartózkodása során Newyork város vendége lesz. A budapesti főkapitányságot is több magasrangú rendőrtisztviselő fogja képviselni a newyorki rendőrnagygyűlésen.

— **Uccai támadás.** Milánkovic István subotica-i rovott multu csavargó néhány nappal ezelőtt **Reinitz** falu közelében megtámadta **Malusa Brankó** vasut-igazgatósági osztályfőnököt, akire több ütést mért. **Malusa** feljelentésére a rendőrség letartóztatta **Milánkovic**-ot, akit **Prodánovic** Mladen kihágási rendőrkapitány a szerdai tárgyaláson verekedés miatt nyolc napi elzárásra, 100 dinár pénzbüntetésre és csavargásért huszonöt napi elzárásra ítélte.

— **Tüz Topolán.** Topoláról jelentik: Szerdán délelőtt a vasuti raktár mellett levő **Pajzer** Elek-féle vendéglő udvarában tüz támadt, amelynek következtében leégett az udvarban egy kisebb épület, egy nádfedeles jégverem és egy szalmakazal. A tűzoltóknak sikerült a tüzet lokalizálni és megakadályozni azt, hogy a lángok a vasuti raktárra és a szomszédos **Tóth**-féle fatelepre át ne terjedjenek. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet a beszálló vendéglőben időző vásáros cigányok gondatlansága okozta.

— **Beogradban tartják meg a Dunabizottság konferenciáját.** Beogradból jelentik: A Dunabizottság legközelebbi konferenciája, amelyet eredetileg **Temesvárra** hívtak össze, május 3-ikán Beogradban lesz.

— **Smith Jeremiás Amerikába érkezett.** Newyorkból jelentik: **Smith Jeremiás** az Olimpyc gőzösön Amerikába érkezett. Kijelentette, hogy a magyar pénzügyek stabilizációját sikerült valóban annak az időnek ötöd része alatt elérni, amit erre a célra szántak. **Smith** hangsúlyozta, hogy a harmadik 50 millió dollár kölcsön a stabilizálás megkoronázása lesz és hozzátette, hogy Magyarország pénzügyi helyzete jobb, mint ahogy várhatták. **Smith** hatheti szabadságát az Egyesült-Államok területén tölti, azután visszatér Budapestre.

— **Szabad vallásválasztás Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: A szenátus alkotmányjogi bizottságának szerdai ülésén a felekezetek egymásközi viszonyának kérdését tárgyalták. A kérdés tárgyalásának során megszabták azt a korhatárt is, amelyről kezdve bármely állampolgár szabadon és függetlenül rendelkezhet vallási hovatartozásáról. Ezt a korhatárt a tizenhatodik életévben állapították meg. A bizottság azt is elhatározta, hogy fölkeri a kormányt, hogy husvét hétfő, pünkösd hétfő és karácsony másodnapja maradjon meg ünnepnek.

— **Korláth Andor csehszlovák nemzetgyűlési képviselőt nyolcnapi fogházra ítélték.** Prágából jelentik: A kassai ítélőtábla dr. **Korláth Andor** erdőkárpátokbeli nemzetgyűlési képviselőt nyolcnapi fogházra ítélte a rendtörvénybe ütköző büntett feldicsérése címén. **Korláth** néhány hónappal ezelőtt az ungvári fogházból kiszabaduló **Kende Csabánét** virágcsokorral üdvözölte. **Kende Csabánét** annak idején az ungvári törvényszék egyhónapi fogházra ítélte a **Himnusz** éneklése miatt.

— **A londoni messenger boyok sztrájkba léptek.** Londonból jelentik: Londonban érdekes sztrájk kezdődött. Az összes messenger boyvállalatok valamennyi kifizetője sztrájkba lépett. A messenger boyok heti tizenöt shillinges fizetésen kezdik és évek múltán érik el a heti legmagasabbharminc shilling fizetést. Gyűlést tartottak a messenger boyok és panaszkodtak, hogy orszuk vigasztalan, mert hosszú éveken át, ha még olyan becsületesen és szorgalmasan dolgoznak is, harminc shillingnél többre nem vihetik és más pálya nem áll nyitva számukra. A vállalatok azzal fenyegetőznek, hogy a temérdek munkanélküli közül új embereket szerződtetnek, ha huszonnégy óra alatt nem állnak munkába a messenger boyok.

— **Május elején kezdődik a Kodelkagyilkosság katonai tárgyalása.** Budapestről jelentik: A csendőrgyűlés csütörtökön nyújtotta be **Kodelka** János hentesmester gyilkosa, **Lederer** Gusztáv csendőrfőhadnagy ellen a vádiratot. A hadbíróság a pör katonai tárgyalását május első napjainak egyikére tűzte ki. A polgári törvényszék **Lederer** Gusztávné pörét később fogja tárgyalni.

— **Pasics vonata elé vetette magát egy orosz menekült.** Szarajevóból jelentik: **Pasics** miniszterelnök szarajevói utazását különös incidens zavarta meg. A nyílt pályán a miniszterelnök robogó vonata elé vetette magát egy ember, a mozdonyvezetőnek azonban sikerült idejekorán megállítani a vonatot és így az öngyilkosjelöltnek semmi baja sem történt. Megállapították, hogy az életunt **Markov** Pavlénak hívják, orosz menekült és nyomora elől akart halálba menni. **Pasics** miniszterelnök, amikor értesült az esetről, a kíséretében lévő szarajevói főispánnak kétezer dinárt adott át a szerencsétlen orosz részére.

— **Az angol munkanélküliség.** Londonból jelentik: A lajstromozott munkanélküliek száma április 6-án 1.166.300 volt, vagyis 28.013-mal kevesebb, mint az előző évben és 122.054-gyel több, mint a tavalyi év hasonló időszakában.

— **Áthelyezés.** Lokról jelentik: A postaügyi minisztérium **Ninkov Zsárkóné**, született **Márcsics Jelica** gardinoveci postamesternőt a loki postahivatalhoz helyezte át.

— **Műkedvelő előadás Bajmokon.** A bajmoki műkedvelő ifjuság husvétkor nagy sikerrel adta elő **Szigligeti** Ede „A cigány” című népszínművét. Az együttes minden tagja derekasan megáll a helyét, élén a női főszerepet játszó **Ispanovic** Irmával. A rokkantak számára rendezett előadás sikere elsősorban **Licht Sándornak**, a darab rendezőjének az érdeme.

— **Egy orvosházaspár különös öngyilkossága.** Frankfurtból jelentik: Tragikus módon vetett véget életének egy frankfurti orvosházaspár. **Tabora Demeter** híres orvoprofesszor elhatározta, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt öngyilkosságot követ el. Tervét közölte feleségével is, aki ragaszkodott ahhoz, hogy vele is végezzen. A férj hosszas lekitusa után beleegyezett abba, hogy feleségével együtt menjen a halálba. Hálószobájukban az utolsó éjszákára rengeteg virágot hordtak össze. Valóságos virágoskert volt a szoba, szerte az ágyon, szőnyegeken, padlón, mindenütt virág hevert. A házaspár mérget vett be, azután beletemetkeztek a virágokba. Mikor másnap reggel a cselédség bejött, meglepetéssel látták a rengeteg virágot. Az ágyak azonban üresek voltak. Ijedten kezdtek keresni az orvost és feleségét. Keresés közben megbotlottak az egyik hatalmas virágcsomóban: az alatt feküdt holtan az öngyilkos házaspár.

— **Tichon patriarcha utolsó üzenete.** Moszkvából jelentik: Peter metropolita közzétette **Tichon** nyilatkozatát, amelyet halála előtti napon tett. Ebben **Tichon** kéri az igazhitűeket, hogy a hit dolgaiban kompromisszumot ne tegyenek. Kéri továbbá, hogy őrizzék meg lojalitásukat a szovjetkormánnyal szemben.

— **Nyugdíjazott bíró.** Az igazságügyminiszter **Bikule** Géza törvényszéki bírót saját kérelmére nyugdíjazta.

— **A görögkeleti husvét és a hetipiacok.** A subotica-i rendőrség a görögkeleti ünnepek alkalmából a piacok rendjét a következőképpen állapította meg: Pénteken, szombaton és hétfőn is megtartják a hetipiacot. Husvét vasárnapján ellenben nem lesz piac.

— **Saguly kisfia huszmillió erejéig beperelte Leirer Lőrincet.** Budapestről jelentik: Maholnap már legendás híre lesz annak a huszmillió koronának, amit **Leirer Lőrinc** tüzött ki leánya gyilkosának nyomravezetője részére, de a jutalomdíjat sem az ügyvédjénél, dr. **Sándor Lászlónál**, sem a királyi ügyészségen nem helyezte letétbe. Szép számmal vannak, akik igényt tartanak a jutalomdíjra. Közéjük tartozik **Saguly Ferenc** is, aki tudvalevően vallomásával helyes utra terelte a nyomozást. Most érdekes fordulat történt ebben az ügyben. Dr. **Róth Béla**, **Saguly Ferenc** védője a még csecsemő ifj. **Saguly Ferenc** nevében és képviselőjében keresetet nyújtott be a budapesti járásbíróshoz, amelyben azt kéri, hogy **Leirer Lőrincet** kötelezzék a huszmillió korona jutalomdíj kifizetésére. **Róth Béla** szegényjogon pereli **Leirer Lőrincet** és miután **Saguly** kisfiát még mindig beteg anyja nem tudja eltartani, soronkivüliséget is kért a bíróságtól, hogy a huszmilliót menél hamarabb megkaphassa. A soronkivüliség kérdésében szerdán döntött a **Kovács Ödön** kuriai bíró vezetése alatt működő tanács, amely az indokolás alapján ki is mondotta a soronkivüliséget, úgy, hogy a jövő héten már sor kerül a pör tárgyalására.

— **Repülőgép-járat Trieszt, Ljubljana és Bécs között.** Triesztből jelentik: A **Wiho-Junkero** Légitörzsi társaság tervbe vette, hogy Trieszt, Ljubljana és Bécs közt állandó repülőjáratokat fog létesíteni. A terv szerint az ut Triesztből Ljubljana 45 percig, Ljubljanaból Bécsig pedig 3 óra hosszat tart. A gépek utasokat és postát fognak szállítani. Később a vonalat meghosszabbítják Triesztből Velencébe, Milanóba és Turinba. A tárgyalások Triesztben erre vonatkozóan már előrehaladott stádiumban vannak, úgyhogy a repülőjárat rövidesen valószínűleg már megindul.

— **Bezárták az oszljeki zsidó elemi iskolát.** Oszljekről jelentik: Még a múlt hónap folyamán a közoktatásügyi miniszter rendeletileg utasította az oszljeki főispáni hivatalt, hogy az oszljeki zsidó népisiskolát március végével be kell zárni. Az oszljeki zsidó hitközség vezetősége most kihallgatásra készül Páscs miniszterelnökhöz, hogy az iskola további működésének engedélyezését kérje.

— **Emberölésért hétévi fegyház.** Novisadról jelentik: A múlt év decemberében Kolar Spasoje obrováci legény öt kézzsurással megölte barátját, Papić Jócót, akivel a prélón öszszeszó alkotott. A novisadi törvényszék csütörtökön tárgyalta ezt az ügyet és Kolar hétévi fegyházra ítélte.

— **Elfoglalták a kurd felkelők főfőszékét.** Angórából jelentik: Gendze várost, a kurd felkelők főfőszékét a kormánycsapatok csütörtökön elfoglalták. Said Seik, a felkelés vezetője, foglyul esett.

— **Öngyilkosság.** Titelről jelentik: Ifjabb Braun Jánosné titeli asszony szublimát o dattal megmérgezte magát. Életbenmaradásához nincs remény. Tetének oka ismeretlen.

— **Egy hirtelen megőrült apa agyonütötte három gyermekét.** Berlinből jelentik: A Dessau melletti Jonitzben Wieditzke ötvenéves bankszolgát otthon örfjngési roham lepte meg. Hirtelen előkapta vadászpuskáját és a puskatussal lesújtott tizenkét éves leánya fejére. A leány jajszó nélkül holtan rogyott össze. Másik két gyermeke riadtan sikoltozott és szaladgált fel-alá a szobában, de nem volt menekülésük. A puskatus megint lesújtott és most az ötesztendő kisfiut érte. A hatalmas ütésre a fiúnak betört a koponyája és rögtön kiszüvedett. A harmadik gyermek mikor látta, hogy ő következik, hirtelen lekuporodott a földre és megpróbált behújni az ágy alá. Elkésett, mert az ütés még akkor érte, amikor fél teste védtelenül volt, azonban életben maradt. Amikor az apa pár pillanattal később magához tért, elborzadva látta, hogy mit tett. A gázessaphoz rohant és kinyitotta, hogy így pusztítsa el önmagát. Az erős gázszagra figyelmelek lettek a házbellek és még idejekorán segítségül jöttek. Az egyetlen életbenmaradt gyermeket kórházba, az apát pedig a rendőrségre szállították.

— **Gondatlanságért vád alá helyezett villamos kalanz.** Novisadról jelentik: Még 1923 augusztus 22-én történt, hogy Krucsevics Angyalka hároméves kislányt a villamos elütötte. A kislány életben maradt, de ballábát amputálni kellett. A novisadi törvényszék vádtanácsa csütörtökön Krucsevics Vladimir villamos kocsivezetőt és Bartner Rózát, akinek gondjaira volt bízva a nyerek, gondatlanság miatt vád alá helyezte.

— **A Gyurkovics lányok Szentán.** Szentáról jelentik: A szentai Atlétikai Klub husvét két napján nagy sikerrel adta elő **Herczeg Ferenc** színművét: A Gyurkovics lányokat. A közönség nagy tetszéssel fogadta a szereplők nívós játékát. Biliczky Bizmu, Kecskés Maca, Rebmann Vilma, Habram Maca, Ferenczy Ibike, Schmidt Bözsi, Rudics Sári, Thurzó Rózsika, Bözso Péter, Benedek Andor, Quelminó Béla, Bruckner László, Szorcsik Miklós, Riesz József sok megérdemelt tapsot arattak.

— **Halalozás.** Kikir György, a Duna-Tisza ármentesítő társulat gáfelügyelője negyvenhétéves korában Titelen meghalt. Temetés tizenötödikén volt nagy részvét mellett.

— **Dr. Nemes Nagy Zoltán: Vita Sexualis.** A napokban jelent meg ez, az emberek nemi életéről szóló könyv, amely az ideai könyvpiac egyik szenzációja. A háromszáz oldalas mű ára hetven dinár, nem pedig harminc, amint a Bácsmegeyi Naplóban megjelent hirdetés tévesen feltüntette. Kapható Mamuzsics könyvkereskedésben Suboticán.

— **Gyilkos orangutang.** Beuthenből jelentik: Az állatkertből kiszabadult egy hatalmas orangutang és ordítva az állatkertben sétálókra vetette magát. Az állatkert közönsége jayveszékelve menekült az orangutang azonban mindenütt utánuk. Egy ott posztoló rendőr utját állotta és le akarta löni. Az orangutang azonban villámgyorsan ott termett, kicsavarta a rendőr kezéből a puskát, irtózatoss erőfeszítéssel kettétörte, azután két első lábával megragadta a rendőrt, földre vetette és elharapta a torkát. Épp akkor érkezett több ápoló doronggat és szurós eszközökkel és nagynehezen megfékeztek az orangutangot. A rendőrt azonban már nem tudták megmenteni, mert a harapástól elvérzett.

— **Elfogott whisky-hajó.** Newyorkból jelentik: A Madelaine Adams brit kétárbócos az egyik amerikai vámhajó 150 tengeri mérföldön át folytatott üldözés után elfogta. A hajó whisky-rakományát 500.000 dollárra becsülik.

— **Betiltott aradi magyar lap.** Aradról jelentik: A bukaresti belügyminisztérium hat hónapra betiltotta a **Fáklya** című szépirodalmi hetilap megjelenését. A betiltás oka az, hogy a lap egyik megcenzurázott közleményéből nem hagyta ki a törölt részületeket.

— **Amerikai tüzek.** Newyorkból jelentik: A cityben lévő trinity-i templom teljesen leégett. A tüzvész alkalmával támadt tolongás következtében sok súlyos sebesülés történt. — A washingtoni Saint James-szálló csütörtökön hainalban leégett. A szálloda lakói közül többen bentétek.

— **Kabaréest Nova-Crnján.** A nova-crnjai ifjuság husvét hétfőjén a tüzoltó egyesület felszerelésének javára kitünően sikerült kabaréestét rendezett.

— **Molnár Ferenc és Liptai Imre** vigiátekai, ének- és táncszámok teszik változatossá a Szuboticaí Izr. Nőegylet és Népkönyha e hó 19-én délután 5 órakor a Bárány-szállodában rendezendő Vidám Kabaréjának műsorát.

— **Meghalt a szegedi Leirer Amália.** Szegedről jelentik: **Feiler Károlyné** félvilági nő, akinek a nyakát — mint a **Bácsmegeyi Napló** is jelentette — husvéthétfőn éjjel ismeretlen tettes átszurta, csütörtökön a kórházban meghalt. A tettes még nem került kézre.

— **Kabaréest Topolán.** Topoláról jelentik, hogy az ottani „Ezra” zsidó ifjusági egyesület április 18-án, szombaton este félkilenc órai kezdettel kabaré-estét rendez nívós műsorral, amelynek keretében három egyfelvonásos és több magánszám szerepel. Az est prólóját dr. Keller topolai főrabbi írta.

Fizetésektelenségek kiegyeztetése, fizetési nehézségeknek és minden kereskedelmi szanalásnál bel- és külföldön díszkréten és reálisan közvetít Jacques Pesing Novisad, Slovačka u. 9.

— **A szentai gimnázium növendékeinek hangversenye Szrbobranban.** Husvét vasárnapján a szentai gimnázium műkedvelőgárdája kirándult **Plescsics** Vladimir zenetanár és **Lukács** Brankó tornatanár vezetése alatt Szrbobranba és ott az ipartestület helyiségében zsúfolt ház előtt hangversenyt adott. A zenekar Verdi, Offenbach és Grieg-számokat játszott nagy sikerrel, majd az énekkar nemzeti dalokat adott elő hatásosan. Rosenberg László hegedű, Hubert Andor cselló- és Bergel László zongorajátéka nagy tetszést aratott. Gruber Lili és Donáth Klári zongoraszámát megújrázták. Borzasky Bojka, Hartstein Szabina, Sztancsulov Darinka, Sztaiics Mica, Sosalyszky Irén, Lálity Zajorka szép táncokat lejtettek. Gladiátorjáték és tornamulatságok fejezték be a műsort. A hangversenyt tánc követte.

— **Műkedvelő előadás Jázovón.** A jázovói közművelődési egyesület műkedvelői husvét másodnapján Géczy István „A régi szerető” című népszínművét adták elő. Az előadást, amelyet Rozgonyi Mihály tanító rendezett, nagy sikert aratott.

Dr. Kosztolányi Árpád orvosi rendelőjét áthelyezte Voivode Putnika trg 4. sz. alá (törvényszékkal szemben.) Rendel gyermek, női és egyéb betegeknek d. e. 9—10. bór és nemi betegeknek d. u. 3—5-ig

— **Kövérség ellen egyedül a „Vilán tea” hat óriási sikerrel.** Az összes szakemberek elismerik ezt. Kapható valamennyi gyógyszerárban és drogériában. Készíti: **Mr. D. Vilán laboratoriuma, Zagreb, Prilaz 71.**

Ha a budapesti kereskedelmi és gazdasági viszonyokról pontosan tájékozódni akar, vegye meg Budapest legjobb napilapját az **Esti Kurir-t.** Előfizetéseket felvesz a jugoszláviai főképviselő, Heumann Mór Szubotica és a **Bácsmegeyi Napló** minden árusítója.

ILLATOS MOLYIRTO
„HERMELIN” a neve, kérje mindenütt.
DEPOT „SOA” DROGERIJA NOVISAD

Dr. K. Vermes Anna orvos a novisadi állami tüdőbeteg díspensair és állami kórház röntgenológusa Novisadon, Duna utca 17. sz. alatt április 16-án megkezdte rendelését.

KÖZGAZDASÁG

A beogradi Importbank csődje. Beogradból jelentik: A kereskedelmi bíróság csődöt rendelt el a beogradi Importbank (Uvozna Banka) ellen. A banknak nagyösszegű tartozásai vannak a budapesti Orient-gyárnál és miután kötelezettségét nem teljesítette a határidőre, a gyár jogi képviselője kérte a csőd-eljárás megnyitását. A bank a múlt évi mérleg alapján azt igyekezett bizonyítani, hogy nem passzív, de a gyár jogi képviselője beigazolta, hogy az aktívaként feltüntetett több tétel fiktív. Csőd-követeléssel lépett fel a bank ellen Sztevanovics Száva nyugalmazott őrnagy is, akinek a bank nem tudta idejében kifizeni több ezer dináros betétjét. Az Uvozna Banka csődje nem érinti Beograd egyik legnagyobb pénzintézetét, az Izvozna Bankot, amelynek csak a neve hasonló hangzású az Uvozna Bank-hoz, de semmiféle összeköttetésben nem állnak.

A román liszt válsága. Bukarestből jelentik: Romániában egyre érezhetőbbé válik a buzhaiány, ami különösen a városok ellátásánál okoz komoly zavarokat, valószínű, hogy a rendelkezésre álló buzakészletek nem lesznek elegendők az új termésig, ezért hír szerint már az ortodox husvétü ünnepek után **takarékossági rendszabályokat** fognak életbeléptetni. A hét bizonyos napjain tilos lesz a buzalisztfogyasztás, ezeket a napokat mamaliga (puliszka) napoknak fogják nevezni. Ezenkívül keverni fogják a buzalisztet árpa- és rozsliszttel. Csak ilyen kevert lisztet árulhatnak majd a kereskedők. Néhány lap bejelent, hogy Románia még ilyen akarékossági rendszer mellett is **kénytelen lesz amerikai búzát importálni.** 1500 vagon amerikai búzát már le is kötöttek. A belügyminisztériumban szerdán értekezletre hívták össze a vidéki prefektusokat, amelyen megbeszélték a liszthiánnyal kapcsolatban életbeléptetendő rendszabályokat.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik részvét-nyilvánításukkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk köszönetet.

özv. Holländer Ignácné és gyermekei.

SPORT

— **A Bácska nyerte a becskerekí crosscountryt.** Becskerekéről jelentik: A vajdasági atlétikai alszövetség husvét vasárnapján nyitotta meg az idei szezonot négy és fél kilométeres mezeli junior futóversenyyel. A versenyen három klub 6—6 atlétája vett részt és a becskerekí futók előtt váratlan meglepetéssre az outsider szuboticaí Bácska vitte el az első díjat úgy az egyéni, mint a csapatversenyben. Félúzenegykor indult el 18 fiatal atléta az Obilics-pályáról és nem egészen negyedóra múlva feltűnt a start előtt Vujkovic a Bácska fiatal, rendkívül tehetséges futója, aki biztosan, féltényes finissel nyerte 14 perc 52.2 másodperc alatt a versenyt mintegy harminc méterrel a favorit Miatov (Becskekerekí Zseljeznica) előtt. Harnadiknak Rudjanin (Obilics), negyediknek Dadies (Zseljeznica) ért be és utána újból három Bácskista, majd Martinov (Obilics) és ismét két Bácska-futó következett. A csapatversenyben a Bácska 28 ponttal győzött, 2. Zseljeznica 45 pont, 3. Obilics 54 pont.

Jugoszlávia—Törökország. Április 26-án játszó le Zagrebban a jugoszláv-török válogatott mérkőzést. A jugoszláv szövetség már összeállította a válogatottat, amely a következőképp áll fel: Mihelesics (Gradjanski), Pazsur (Concordia) — Ikovics (Jugoszlávia), Hitrec — Rupec — Remec (Gradjanski), Petkovics — Luburics, Jovanovics, Szekulics (Jugoszlávia).

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1925. április 16.

Budapest deviza 1166—1174, valuta 1146—1168.

Prága deviza 54.50—55, valuta 54.375—54.875.

Berlin deviza 6.765—6.785 milliárd márka, valuta 6.725—6.745, milliárd márka.

Bécs deviza 1143—1147, valuta 1139—1145.

Zürich, ápr. 16. Zárlat: Beograd 8.40, Páris 2680, London 2476.5, Newyork 517.375, Brüsszel 2610, Milanó 2122.5, Amsterdam 206.75, Berlin 123.25, Bécs 72.85, Szófia 377.5, Prága 1535, Varsó 99.75, Budapest 71.75, Bukarest 232.5.

Beograd, ápr. 16. Zárlat: Páris 320, London 296.25—297, Newyork 61.95, Genf 11.98—99, Milanó 254.25—254.75; Prága 184—184.35, Berlin 14.75—14.80, Bécs 874, Budapest 862, Bukarest 28.25.

Novisadi terménytőzsde, ápr. 16. Az exportüzlet pang. A belüldi üzlet nem tud engedni az árakból és hozzá járul ehhez, hogy a termelő várakozási állápontra helyezkedve, visszatartja az árut. Tengeri, bácskai V—VI. 197.50 dinár, szerémi V. 187.50 dinár. Liszt (export málmok) 0-ás GQ. 700 dinár, 0-ás G. 700 dinár, 2-es 640 dinár, 5-ös 590 dinár, 6-os 530 dinár, (egyéb málmok) kenyérliszt minta szerint 475 dinár. Forgalom: tengeri 2000, liszt 1000 q.

Aki vérszegény, sápadt

vagy aki egyáltalán beteg, az egészségét csakis a legújabb gyógyszerrel nyerheti vissza, melynek neve **Ferrodovim**. Kifűnő gyógyszer és valódi áldás a mocsaras és vizenyös területek lakóainak, ahol fiatal és öreg egyaránt szenved a maláriától és egyéb betegségektől. A FERRODOVIM emeli az étvágyat és bármely betegnek visszaadja erejét, fűssességét és ismét egészségessé teszi a vért. Már 2—3 óvaggal biztos eredmény érhető el. Ennek az áldásos gyógyszernek az eladását a közegészségügyi minisztérium engedélyezte. Megrendeléseket elfogad és a gyógyszert utánvétellel és portómentesen küldi:

pharm. mr. 3175

Bogdan Bogdanovicsgyógyszerész
Mostar (Hercegovina)

Egy üveg ára kimerítő használati utasítással 40 D.

A „Silbermann“ írója a zsidókról

Jacques de Lacretelle keresztény francia író: „Mindig fájdalmasan érintett az igazságtalanság, ahogy a zsidókat megrágalmazták“

Páris, március

Jacques de Lacretelle az Étoile-negyedben lakik, elegáns és hűvös garzonlakásban. Éppen olyan az ő földszinti apartament-ja, amilyen igen sokszor szokott előfordulni francia regényekben és szindarabokban: tele szőnyeggel, képekkel, könyvekkel. Pedáns úri rend mindenfelé. Karszékek és kerevetek. Nagy kandalló, amelynek fahasáb-imitációját gázt égetnek.

Ő maga is olyan, mint a lakás, amelyet teljesen a maga képeire idomított. Magas, karcsú, szikár és előkelő. Csöndes, lágy a beszéde, kissé már színtelen is.

Zárkózottsága megközelíthetetlen és kérlelhetetlen. Nincs olyan pszichológiai fondorlat és faltörő kos, amely elefántcsont-tornya gyémántkapuit áttörné. Ő az igen-nel és nem-miel felelő ember, az indiszkrét kérdésre elhallgató és elérvedő, s aki éppen azért, mert kérdezik, tömönnyel felel. Inkább ő kérdez. S ha nem kérdezik, önmagától szívesen beszél, sőt meglepetésekkel szolgál. Mint minden mélységesen szenzibilis ember, nem engedi, hogy vegyenek tőle, de ha önmagától adhat, mindent odaad. Azonban röpké látogatás alatt ennek a folyamatnak csak miniatűr változata jöhet létre s egy helytelen szó még ezt is meggátolhatja.

— Nemrég fordítottak le „Silbermann“-t magyarra — kezdi csöndesen s kezembe nyomja a könyvet — nézze csak! A kiadóm küldte el a napokban, meg voltam lepve, t. i. az a szokás, hogy az írókat előre értesítik, még mielőtt a fordítást megkezdénék, hogy módot adjanak nekik a vétő jogának gyakorlására. Természetesen ebben az esetben szó sem lehetett volna erről, mert tudom, hogy a magyar olvasóközönség előtt nevemnek szimpatikus csengése van. Amint látja, Bécsben adták ki. Amennyire örülök annak, hogy ezáltal lehetővé válik szellemi érintkezésbe lépniem azokkal a magyarokkal is, akik nem olvasnak franciául, annyira érthetetlennek tartom, miért látta el regényemet a fordító ilyen címmel: „Egy zsidó gyermek története“. Hiszen ha a francia könyvnél elfogadható az idegen cím, éppúgy megmaradhatott volna a fordításnál is. Azonkívül nem tudom, hogy ezt a fordítást beengedik-e Magyarországra, s kérdés, olvashatja-e ily módon könyvem a magyarok igazi zöme?

— Silbermann-nal olyan zsidót akartam teremteni, amilyen az én gondolatomban és érzéseimben él. Amikor megírtam, éppenséggel arra törekedtem, hogy ne olyan tulajdonságokkal ruházzam fel, amilyeneket mint elvitathatatlan zsidó tulajdonságokat könyvelnek el az emberek. Igaz, hogy írás közben többször elfogott a félelem, hogy csak imaginor zsidó típust fogok alkotni, azonban megnyugtatómra nem egyszer volt alkalmam tapasztalni, hogy megállapításaim teljesen jók. És jölek az a meggyőződés, hogy igazolódott, hogy téves minden olyan típus megrajzolása, amellyel kollektívításokat akarnak jellemezni, s ez érvénytelenül a zsidó típusra áll, amelynek legendája már végérvényesen kialakult. Teljesen kockázatosnak tartom, hogy megváltoztathatlan jellemet tulajdonítsanak, annak a fajnak, amely a történelemben példátlan módon tudta ugyan megőrizni tisztaságát, viszont csodálatra méltó asszimilációs ösztönrel rendelkezik. A világirodalom igazi nagy zsidó típusai teljesen eltérnek a legendás zsidótól. A francia irodalomban kettő van ilyen: Swann és Gullib.

— Miért foglalkozik oly szívesen a zsidókérdéssel?

— Nem lehet azt mondani, hogy a zsidókérdés erősebben foglalkoztat, mint az igazságnak bármely más problémája. Első könyvem: „Hermelin János nyugtalan élete“ nem zsidó-kérdéssel foglalkozik. Silbermann a második könyvem. A harmadik: „Hippolyte halála“ egy zenész apának a fiával vívott kettős féltékenységi harcát ábrázolja. A negyediknek, a „La Bonitas“-nak, amely most tavasszal fog megjelenni s amelyik egy asszony történetét meséli el, az az alap-gondolata, hogy az életben a bűn és az erény összeolvad, mind a kettő egyazon energiának a megnyilvánulása s mindig a körülményektől függ, hogy ez az alap-energia a bűn vagy az erény formájában jelentkezik-e. Tudom, hogy immorális gondolat ez, olyasféle, mint a tainé-i meghatározás: »az erény olyan produktum, mint a cukor«.

— Láthatja ebből, hogy eddigi munkáimban a zsidókérdés normálisan arányos teret foglal el. Amikor ugyanis a Dreyfus-pör megbontotta a francia nemzet egységét s a polgárháború gyötrelmes villogásában meghurcolták a zsidókat, tizenöt éves fiatal ember voltam s gyermekéi érzékenységet már akkor

fájdalmasan impresszionálta az az igazságtalanság, ahogy a zsidókat megrágalmazták.

— Később kezdtem írni, 1919-ben, tekintve, hogy ma már harmincnégy éves vagyok, de ennek a háború az oka, amely megszakitotta ifjúságomat. A háború előtt is sokat foglalkoztam már irodalommal és még többet utazgattam. Sokat jártam Angliában, voltam Olasz- és Németországban, Egyiptomban és tudja-e, hogy Magyarországon is megtorultam? Budapesten nyolc napot töltöttem. Sose fogom elfelejteni magyar élményeim, oly tisztán emlékszem a Magyarországon eltöltött napokra, mint ha csak tegnap jártam volna ott. Pest elegáns és csodaszép város, a Dunapart felejthetetlenül szép és előkelő, s nem tudom, ma is olyanok-e még az emberek, de akkoriban mindenki szép és vidám volt. Voltam a Gerbeaud-nál is. (Rámnevetett.) S azon a napon, amikor végigutaztam az országon, talán valami ünneppnap lehetett, (vagy minden nap ilyen volt, nem tudom!?) de az egész vonalon fel voltak vizsgálva az állomások, mindenfelé cigányok muzsikáltak, mindenkinek nevetős volt az arca... Emlékszem... jól emlékszem... 1913-ban volt...

A KANIZSAI VÁSÁRON

Feljegyzések a tárgyalási teremből

A barna padon három ijedt parasztaszszony ül. Látszik rajtuk, hogy rettentően félnek.

Amikor a bíróság bevonul a terembe, a három asszony úgy ugrik fel, mintha rugóra járnának.

— No, most kezdődik a világ vége — Jézus segits!

Az elnök lapozgat az iratesomók között, majd felcsattan a hangja:

— Fityi Ágota és társai bűnügyét fogjuk tárgyalni. Fityi Ágota!

— Jelen.
— Hány éves?
— Ötvennegyedikbe járok.
— Férjezett?
— Igen. Össze vagyok állva.
— Akkor nem férjezett.

— Alássan kérem, nekem három törvényes uram is volt, nem egy. Az első a háborúban tünt el, a második — szegény — hirtelen halállal halt meg, agyonverték egy korcsmai verekedésnél, a harmadikat én hagytam ott, mert mindig részeg volt.

— A harmadik urának mi volt a neve?

— Kérem szépen, azt igazán elfelejtettem.

— Mi a foglalkozása?

— Kupecskodik egy kicsit, ha lehet.

A második asszonytól kérdezi meg most az elnök, hogy mi a neve?

— Patai János, Úrge Pál asszonya.

— Hány éves?
— Negyvenkettő.

Fityiné, a padon ülve, hangosan megjegyzi: Hogy hazudik! Ötvenkettő is elmúlt már.

Úrgéné (mérgesen hátranéz): De meg van kend velem akadva. (Az elnökhöz.) Elhozhatom a keresztlevelemet, hogy negyvenöt éves vagyok.

— Nem kell a keresztlevél, úgy is elhiszük. Mi a foglalkozása?

— Úgy erre-arra, napszámába járok.

— Magát hogy hívják? — kérdezi most az elnök a harmadik asszonyt.

— Katona Maris.

Fityiné (ismét megszólal): Nem is ez a neve, hanem Brindza Marcsa.

— Ne kotyogjon folyton, — figyelmezteti a tárgyalásvezető. Akkor beszéljen, amikor kérdezem.

— Fityiné: Kezít csokolom, én csak úgy magamba beszéllek.

— Katona Maris, maga hány éves?
— Harminc vagyok

— Fityiné: Csak öt esztendőtagadtott le...

— Mi a foglalkozása?

— Paprikával kereskedek.

— Fityiné: Kereskedik a lelkem. Házról-házra jár.

A tárgyalás

— A két másik asszony menjen ki. Maga, Fityiné maradjon itt. Maga azzal van vádolva, hogy a kanizsai vásáron lopott egy vég kelmét. Elismeri bűnöségét?

— Nem kelme volt az kérem, hanem cicc!

— Előbb arra a kérdésre feleljen, hogy bűnösnek érzi-e magát?

— Dehogyan érzem.

— Mondja el, hogy történt az eset.

— Az őszi vásáron voltam. Kanizsán. Csak úgy ögyvelegtem a vásárbán.

— A többi két asszony is magával volt.

— Dehogyan, én magam voltam, aztán véletlenül összetalálkoztunk. Tudja, egy faluból vagyunk és a kendőrül is ráismerünk egymásra. Azután a Katona Marcsa a pecsenyesütőgőtnél paprikát adott el és mentünk a földön árulók standja felé. Én megláttam a földön egy vég ciccet, nagyon szép mustrája volt, gondoltam, ebből szép bluzot lehetne csinálni. Lehajoltam és fölemeltem a ciccet a földről.

— Miért emelte föl és miért nem szölt az árusnak, hogy ő adja oda magának.

— Hát kérem szeretettel, gondoltam, minék fáraszam, én magam is fölvehetem.

— És mit csinált avval a ciccet?

— Odaadtam kérem szépen az Úrgénének, aki mellettem állt, hogy ő is nézze meg.

— És az mit csinált vele?

— Ő meg tovább adta a Brindza Marcsának. Alig hogy a Marcsa a kezibe vette a ciccet, egyszerre csak ott tért meg egy defektív ur és megfogta. Már fog meg engem, kérdezte a Marcsa. Mert lopni akartak, mondta a titkos és mindjárt hajtott is bennünket a város-házára. Így történt kérem alássan. Nem akartunk mink lopni, csak nézegettük a ciccet.

— A rendőrségen beismerte, hogy lopni akart.

— Beismerem. De ott azt is beismertem volna, hogy az egész vásárt ello-

tam, mert olyan puhára vertek, mint a máj.

— De miért éppen magukat fogták meg.

— Tudja, azt fogják meg, aki ott van. A cicc ot maradt, de minket elvittek és puhára vertek.

Ezzel véget ért a Fityiné vallomása és Úrgéné vezeték be.

Úrgéné annyira meg volt ijedve, amikor bevezették a terembe, hogy hangosan sírni kezdett.

— Dehogyan is vagyok én bűnös. Soha se loptam én egy cérnaszálat se. A Fityiné mondta: Nézd, Julis, milyen szép bluzt lehetne ebből itt csinálni. Alig hogy a kezembe vettem, már a Marcsa nyult utána. Még szóltam is Fityinének, hogy nézd, Ágota (ezt így mondta: Ágota), a Marcsa elvette, hát alighogy kimondtam, zsupsz, ott volt a titkos és ránk kiabált: Mars, be a városbázára. Azt mondták, hogy loptunk és csíhi-puhi. Hát osztán azt mondtuk, hogy igen. Csak nem hagyjuk magunkat agyonverni.

A Katona Marcsa, — akit ezután hallgattak ki — nagy szepegéssel mondta, hogy ő paprikát adott el a pecsenyesütőknek és csak annyit tud, hogy megfogták, megverték és kész.

Két tanu is szerepelt a monstre-pörben: a piaci árus és a detektív.

A piaci árus nem terhelte a vádlottakat. Ő tulajdonképpen papucsockat árult a vásárbán, a rőtösáru a felesége portékája volt, de az asszony nem jöhetett ki a vásárba, mert beteg volt, ezért árulta ő a rőtösárut is. Nem vett észre semmit, csak a lármára lett figyelmes, amikor a detektív a három asszonyt elvitte.

A detektív, aki szintén mint tanu szerepelt, csak annyit tudott mondani, hogy látta, amikor az egyik asszony fölvette a kelmét és kézzel-kézre adta, ebből azt hitte, hogy lopni akarnak.

Ezzel aztán véget is ért a nagy pör, amelyben az ítélet nagyon hamar kész lett.

— Menjenek haza, asszonyok. — mondta az elnök, — máskor pedig, ha vásárba mennek, ne a földről vedjék fel az árut, hanem az árustól kérik.

A három asszony meghajolt a bíróság előtt és kórusban mondták:

— Köszönjük szépen!

—rth.

Ezüstdinárt, koronát

legmagasabb napi áron vásárol LUSTIG LAJOS bank- és váltóüzlete Novisád, Kr. Aleksandrova ul. 13. Utlevél, vízum beszerzési hely. 2187

Gummi fűzők 350— dinártól

Haskötő és Gradhalter

orvosi rendésére.

Hasfűző, Gyomorszorító, Melltartó

Régi fűzőket dívatosra átalakítok.

Virág Leontin Aleksandrova ulica 11

TAVASZI
NŐI ÉS FÉRFI
DIVATLAPOK
KÉZIMUNKA KÖNYVEK
VIG
KÖNYVKERESKEDÉSBEN
Telefon 57 SUBOTICA Telefon 57

A legszebb lemezajdonságok minden nyelven!

COLUMBIA

gramafonlemez
szereklépvisele
egész lemez-rajta

VIKTORIA,

Varrógépek, kerékpárok, gramafonok és azok alkatrészei!

nagykereskedésben SUBOTICA, Zrinjski trg 2 és
Pašićeva ulica 9 alatti átjáró ház.
Viszonteladók kérjék speciál ajánlistainkat!

NYILTTÉR.

Baranyai Menekültek Gazdasági Egyesülete
Suboticei Kerület

Értesítés

Fenti egyesület ezuton közli összes tagjával, hogy hivatalos helyisége 1925. április hó 15-től kezdve a Wilsonova ulica 26. sz. alatti Kulunčić-féle „Zöldfa” vendéglő külön terme.
Az 1925. április 19-én d. e. 10 órára hirdetett taggyűlést május hó 3-án tartja meg a suboticei kerületi csoport.

Kerületi Vezetőség

POZIV

Pokopno Udruženje „Bačka”
održaće svoju
glavnu skupštinu

3. maja 1925. godine, u slučaju nesposobnosti (§ 7.)
11. maja 1925. godine posle podne u 3 sata u nuzgrednoj prostoriji Kavane Paris (bivša Hungarija), na koju članove udruženja učtivo pozivani.

Predmet:

1. Izveštaj predsedništva o dosadašnjem radu.
2. Eventualni predlozi prema članu 4. pravilnika.
3. Dopune pojedinih tačaka pravilnika.
4. Popune upravnog odbora.
5. Popune nadzornog odbora.

Subotica, 5. aprila 1925. godine.

Staniša Mihajlović
predsednik.

MEGHIVÓ

„BAČKA” TEMETKEZÉSI EGYESÜLET
rendes közgyűlését

1925. évi május hó 3-án, határozatképtelenség esetén (§ 7.) 1925. évi május hó 11-én a Páris kávéház (régii Hungária) külön termében tartja, melyre van szerencsém tisztelettel meghívni az egyesület tagjait.

Tárgysorozat:

1. Az elnökség jelentése eddigi munkájáról.
2. Az alapszabályok 4. §-a értelmében megteendő indítványok.
3. Az alapszabályok egyes szakaszainak kiegészítése.
4. Az igazgató választmány egyes megüresedett helyeinek betöltése.
5. A felügyelő bizottság egyes megüresedett helyeinek a betöltése.

Subotícán, 1925. évi április hó 5-én.

Staniša Mihajlović
elnök

Pázsítfűmág ismét kapható. Zsákvétnél vízszonteladónak kivételes árkedvezmény. Naponta friss olasz virág.

Balog Lina Subotica

S. KOPP és FIAI R. T.
KEMÉNYÍTŐGYÁRÁBAN
MAJSAI-UTON
KAPHATÓ NAPONTA FRISS
MALÁTA

PÉCS-SZABOLCSI

SZÉN és BRIKETT

és pedig kétszer mosott kovácszén. kockaszén ipari célra ugymint

SALGÓTARJÁNI DARABOS SZÉN
cséplési célra legolcsóbb napi árak mellett elvámolva franko bármely állomásra, továbbá

I-a SZÁRAZ VILLÁZOTT FASZÉN

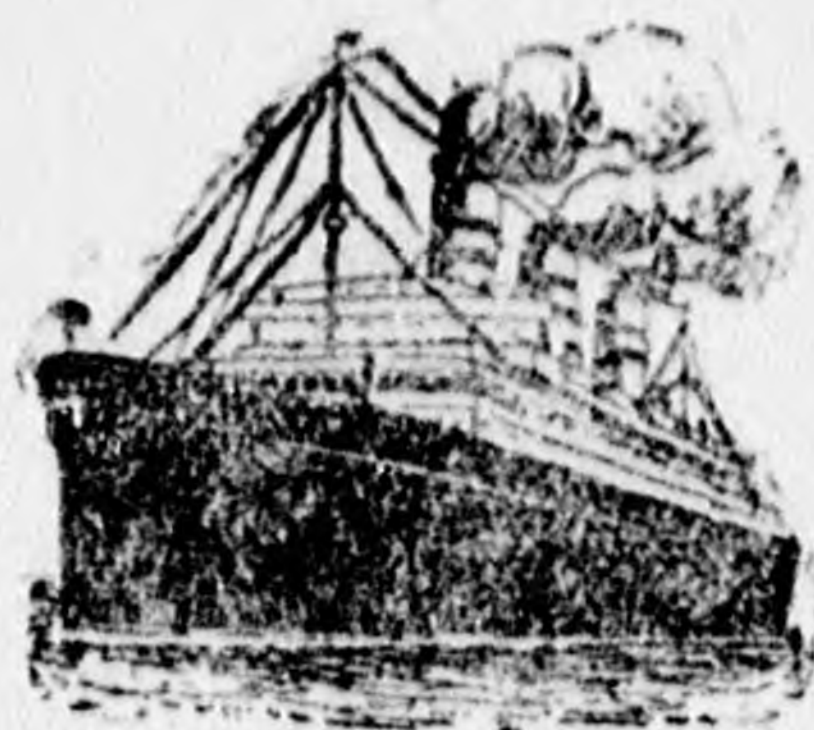
pormentes, szívógázmotoros üzemre nagyon alkalmas, ajánlunk mindenkori pontos szállításra — legolcsóbb árak mellett

DANICA FAIPAR OSIJEK

Telefon 4-04.

Desatičina ul. 27.

„VESNA” HAJÓZÁSI RESZVENYTÁRSASÁG
S U Š A K

Rendszeres személy és áruforgalom

DÉL-AMERIKÁBA ÉS KANADÁBA

Első szerb hajózási vállalat, melynek hajói hazai kikötőből indulnak. — Bővebb felvilágosítással szolgál:

ALDAN SZVETISZLAV váltó üzlete **VELIKA-KIKINDA.**

SCHÖFFER HUGÓ
BANKÜZLETE
SOMBOR

TELEFON
Iroda: 178.
Lakás: 79

BANKÜZLET

Sorsjegyek vétele

Biztosítási fizetek legelőnyösebb feltételek mellett. Jégkárbiztosítások.

HOTEL-PENZIÓ
„ZELENKA”
(ZELENKA, DALMÁCIA, S. H. S.)

**TENGERI FÜRDŐ és TÉLI
TARTÓZKODÁS**

Homokos tengerpart közvetlen az épület előtt. Nagy kert. Erdő. Nincsen kellemlen nyári hőség.

Talajdonosok: Dr. Magyar Antal örökösei

Jól bevezetett

jutalékos utazónak

aki a Vajdaságot — lehetőleg autón — rendszeresen beutazza.

átadnánk képviselőteinket.

Kimerítő ajánlatok referenciákkal

Em. Weisz & Co, Pinsel- und Bürstenfabrik
Zagreb I. Postfach 92. címre küldendők.

A Bogovina **szénbányák**

kizárólagos képviselője és elárúsítója

Vujić és Nikolić Novisad

Vilson tér 7. — Telefon 107.

Szállítja azonnalra az összes fajtáján kiválóan ismert cca 6000 kalóriás bogovinai szénbányák **SZÉNTERMÉKEIT**

Simon László és Társai

gépműhely, vas- és rézöntöde

Subotica, VI. kör, Tolstojeva ulica 27-29.

KÉSZIT: mindefféle gazdasági gépeket u. m. morzsoló, szeeskavágó, borpresek, borszivattyúk, malomberendezési vasrészeket. Minta szerint vagy rajzok után vas- és rézöntvényeket. Magánjáró alkatrészeket és minden e szakmába vágó javításokat a legjutányosabb áron.

Nyomdagépek javító műhelye

M. GUSZMANN és TÁRSA VEL.-KIKINDA
NENZETKÖZISZALLÍTÁSI VÁLLALAT TELEFON 52

Elvállal mindennemű szállítást külföldre, mint bel-földre. Elvámolások, transzítálások, beraktározás Iroda a vasutállomással szemben 3198

Nemcsak érdekes megbízható

UJSÁGOT KAP

hanem

egy **VADONATUJ AUTÓT** vagy **TRAKTORT**

IS NYERHET

ha május 1-től kezdve félévre előfizet a BÁCSEMEGYEI NAPLO-ra

Előfizetési ár fél-évre 270 dinár

Azok, akik nem előfizetők, hanem naponta olvassák a lapot, szintén részt vesznek a sorsolásban, ha április 1-től minden megjelent szám címlapját beküldik a kiadóhivatalba.

Anglo-Jugoslavensko Petrolejsko A. D. Beograd

Az Anglo-Jugoslavensko Petrolejsko A. D. Beograd 1925. április elsejével megnyitotta novisadi képviselőtét Kralja Aleksandra ul. 13. sz. alatt (BRACA KOMLOŠ)
Telefon 3-91. és pedig

Anglo-Jugoslavensko Petrolejsko A. D. Beograd
Zastupstvo Novisad
cég alatt

A novisadi raktár mindenkor képes bármely mennyiséget kiszolgáltatni a világhírű Shell gyárimányokból, mert állandóan raktáron van

Shell petroleum
Shell autóolaj
Shell hengerolaj
Shell turbinaolaj
Shell parafin stb.

Shell nafta
Dieselmotorok
részére
Adómentes benzín
Shell Fordson olaj

Shell benzín
Shell englin olaj
Shell dinamo olaj
Shell refrigeratorolaj
Shell tovote stb.

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Szerdától—vasárnapig

Várkonyi Mihály

Amerikában készült első világháború emlékei, a szezon legnagyobb eseménye

Dicsőség és szerelem

Látványos filmjáték 6 felvonásban. A női főszereplő

Beatrice Joy
Várkonyi M. gyönyörű hitvese

Csütörtöktől—vasárnapig

Cirkus Beketow

berlini cirkusz közreműködésével készült egyedülálló cirkuszfilm

A szerelem őli

Modern cirkuszdráma 6 felvonásban. — Főszereplő

FERN ANDRA
világhírű trapezművész

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vasárnaponként és éjszaka kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszoldalg melléklendő.

Megbízható, tisztaság kedvelő, egészséges (kellően melegen), szerény igényű nő, aki házi teendőkben járatos, minden munkát végez, jó otthonra vágyik. Jelentkezzen egyedülálló nőként kereskedő. S. Beslin Dragutinovo. (Banat.) 3235

Fésülésben és manikűrözésben periekt fodrász azonnalra felvétetik Hirth manikűrüzletében. Lifka mellett. Bubifrizurák hajvázása lelegezsabban eszközöltetnek. 3252

FALAPÁT FAVILLA KASZA

és mindenféle szerszámnyelek

prima bükkfából és NYIRFASEPRÓK nagyban jutányos áron

Mirko Beck Subotica
Küda Lifka Btospop

Intelligentes Fräulein aus gutem Hause spricht deutsch und kroatisch mit guten längeren Zeugnissen sucht Stellung zu Kindern. Geht auch auf die Pusta. Olga Müller, Dobova an der Save. 3332

Vizsgázott lakatossegéd állandó alkalmazást keres azonnali belépésre, esetleg nyári cséplést is vállal. — Cim: özv. Dudás Jánosné, Batina hegy, Baranja. 3338

Paptrhéja DIÓ

kilogramma 12 dinár.

SZILVA

kilogramma 10 dinár.

Kókuszdió, maróni, datolya, karfiol, zöldborsó, hering, pisztráng stb.

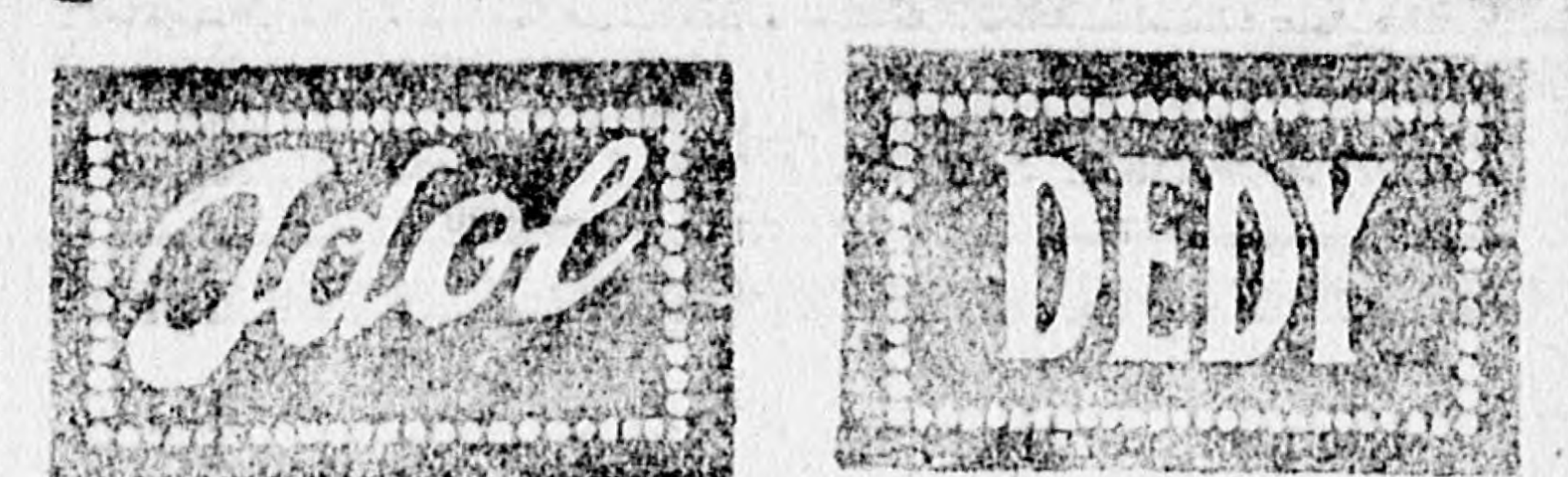
Házi sonka, kolbász, pörkölt szalonai sajót vágás.

Kiss Istvánnál
a barátok temploma mellett. 3338

Fiatallévessegéd felvétetik Wandmann István ügyesnél Subotica, Zrinjski trg. 3328

29 éves jómegjelenésű nő, elmenne magányos urhoz gazdasszonyok vidékre, pusztaira is. Mak Jánosné, Sombor, Santanačka ul. 13. 3352

KENJEN

CIPŐKRÉMET!

GYÁRTJA: Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D. D.

NOVISAD

FERD. PIATNIK & SÖHNE WIEN

PIATNIK NÁNDOR és FIAI BUDAPEST

KÁRTYAGYÁRAK

kizárólagos képvisellete egész Jugoszlávia területére

F. BEDŐ SUBOTICA

Šenoe ul. 10. Telefon 436.

Motoros dereglyével keresek olyan vállalkozót

aki állandó fuvarozást vállalna a Tiszán. Ha a dereglye megfelelő lesz, megvételről is lehet szó. Ugyanott egy 50 és egy 15 mázsa hordképes féderes strálkocsi olesón eladó

BERGIL LEÓ SENTA

KÖNYVES KÁLMÁN

KÉPREPRODUKCIÓK

KÖLNI KERETEZÉSSSEL KIZÁRÓLAG

CIGLER, KAIC és TÁRSÁNÁL

SUBOTICA, BARÁTOK TEMPLOMA MELLETT

Keresztény intelligens szolid árvalány, beszél magyarul, németül és szerbül, orvosi rendelőbe, kizselygőleányoknak vagy elhaza hasonló állást elfogadna vidéken is. Cim: VIII. Tomiska ul. 19. sz. 3342

KERÉKPÁROK

között legjobb a PUCH, IPPAG

KERÉKPÁR

mely legelőssbaban nálam kapható. — Mindennemű

KERÉKPÁR

alkatrészek, gumik stb. elismerten a legelőssb beszerzési helye Subotican. Okvetlenül győződjék meg árainról.

Nagy javítóműhely

S. AD. ENGL

ENGRO DETAIL Petrogradska ul. 3. Jelašićeva ulica 2.

1031

Kereskedősegéd keres állást azonnali belépésre, ki szerb és német nyelvet is bírja. Cim a kiadóban. 3333

Házvezetőt keresek, ki jól főz, tisztességes és szorgalmas. Fényképpel és bizonyítvánnyal — ellátott ajánlatokat kér Ivačkovič M. Vel.-Kikinda. 3350

MANIPULÁNST aki külszolgálatra is alkalmazható, keres azonnali belépésre a „Jugoslavija“ fiókigazgatóságán. Novisad Pelin Zrinjski ul. 36. — Legalább 2 évi gyakorlati bíró-jó megjelenésű fiatal emberek adják be az állami nyelven kívül még egy nyelven megírt ajánlatukat 3300 posta útján.

VÉTEL-ELADÁS

KISS ZÁLOGINTÉZETE

mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom zsupuszövet, szállításra: v. férfi női raglán és télikabátnak való. Ékszer, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgy állandóan olesón eladható. Subotica, I. kör, Bogovičeva (Kinizsi) ul. 12. 5697

Eladó, komplett magánjáró cséplőkészlet elevátorral, 10 éves, jó állapotban. Kovács-gyártmány. Dragoljub Stalič—i Drugovi, Srbobran. 3104

15 hold föld, fele szőlő és fele szántó, vagy egy és két holdként eladó, Barosics Ferencz vendéglősnél Kraljevbrög, állomásnál szemben. 3231

Női és férfi gumi és impregnált esőköpeny 350 dinártól felébb. Férfiöltöny 700 dinártól. Elsőrangú kiállítás. Eisler Izsónál, Barátok temploma szorán. 3301

ÉPÍTKEZÉSEKHEZ

legelőssb és legjobbat anyagot szállít

ÁRPÁDFY JENŐ

Subotica, Pajo Dobanovacki 5.

Hatschek ETERNIT pala keramittéglák és lapok

Fajence, Majolika lapok munkával együtt

Égeteti agyagsövek

PILSVÖRÖSVÁRI kőpor

terazzó ködara

agyag, fehér és vöröspiktortöld stb.

Öntőhomok

Cipsz minden célra

PARKETTÁK Cement

Mész

Dunai homok és sotter

Chemottglia

Chemottliszt

Mind ezek nagyban és kicsinyben

VII. kör, Zmaj Jovina ul. br. 16. ház eladó (volt Jókai utca.) Érdeklődni: I. kör, Bogovičeva ul. br. 15 3320

Olesó méz érkezett. Kapható Ciril-Metod trg és Trumbićeva ulica sarkán, a csirkepiaccal szemben. 3276

Eladó és azonnal átvehető Starakanija központján 404 □-öl területen épült vendéglő. Cim: Bađi István, Starakanija. 3341

Gőzmalom ötiáratú épületekkel kedvező feltételek mellett ötvenötözezer dinárért eladó. Ujváry, Temerin. 3347

Eladó egy húzatos angol evárumányu nagy nyelcas cséplőgarnitúra. Mokrin, Nagy papirban. 3346

Iókarban levő ház 2 szoba, konyha, kamra, nagy hiálzóval, 95.000 dinárért eladó. Azonnal átvehető. Rudnička ul. 10., Halasi-ut mellett. 3225

Nyelcas svári express Hofherr magánjáró 12 éves gőzeséplő garnitúra 130.000 dinárért eladó. Ujváry, Temerin. 3348

Eladó egy jókarban levő Hofherr 8 HP 3 éves lokomobil cséplőgarnitúrával. Nagybecnyei Andrásnál Sentán, Cara Uroša ul. 43 3349

Szivógázmotor, 80—92 lóerős, eladó. Üzemben megtekinthető. Cim: Hengermalom, Torda (Banat) 3337

A beltéren levő hámban modern fürdőszoba egyenlő lakás

örökáron eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt megbizottaim

Dr. Biró Andor ügyvéd
Hitelbank palota 3189

KÜLÖNFÉLE

Üzlethelviség, forgalmas helyen, szoba konyhával azonnal átadó. Ugyanott egy jókarban levő takaréktűzhely eladó. Cim a kiadóban. 3314

HÁZASSÁG

Kávéháztulajdonos, 37 éves, 40 éves, keresi házasság céljából oly 30—32 éves leány vagy özvegy ismeretséget, akinek saját háza és 5—6 lánc földje van. Egy gyermek nem akadály. Előnyben részesülnek falusi magyar vagy németalku pályázók. — Ajánlatokat fényképpel kérem. Diszkrétció becsületességgel. Leveleket a kiadóhivatal továbbítja. Fengerpart jelleg alatt. 3261

Gépirónó szerb nyelvismerttel felvétetik helybeli zvarüzemnél. Cim a kiadóban. 3305

VALODI ZEISS

SZEMÜVEG

TELEFON 216

Kapható: 955

Deutsch Izidor

optikusnál

Subotica

Javításokat vidékre is azonnal

Varróleányok felvételek. Schwimmerné Mayerhof Margit női-divatüzletében. Aleksandrova ulica 11. Udvarban az emeleten. 3292

Keresek görögországi állandó munkára szakmunkás szobafestő és mázó-lő-segédet. Szükséges az utlevél kiállításához erkölcsi, fényképes személyazonosságai bizonyítvány, valamint 2 drb fénykép. Utleveleket a cég szerzi meg. Anton Reisinger Beograd, Sarajevska ul. 9. 3263

MOLYKÁR ELLEN

MEGŐRIZ SZŐRMÉT, TÉLI HOLMIT SZÖNYEGET SZAKSZERŰ GONDOZÁSSAL

GOLDSTEIN

szőrmeáruháza és megóvó intézete

SUBOTICA

Strossmajerova ulica 5.

A meóvásra átalított holmik tűz- és betörés ellen biztosítva vannak.

Kivánatra házhoz küldök

3331

FOGLALKOZÁS

Iólbevezetett, megbízható utazót keres bor- és pálinkaszakmában egy suboticiai cég. Ajánlatokat két «Utazó» jellegre a kiadóba. 3087

Ügves kiszolgálóicány vagy segéd, ki a szerb nyelvet bírja, azonnal felvétetik. Resenzweig Manó úri- és női-divatáruház. Huspiac. 3263

Legelőssbiban vásárolhat

új és használt benzín, szivógáz és nyersolaj-motorokat minden nagyságban. Különléle ma omgépeket, hengerek, hámzógépek, tararok stb.

Petrás László

gépjavitó műhelyben

Veliki Bečkerek

Geleova (Német) ul. 46.

Vállalok mindenféle motor, gép és kazánjavításokat.

Autogén hegesztést. Csereüzletek.

Kedvező fizetési feltételek. 3156

Egy nárcymunkást keresek állandó munkára azonnali belépésre. Mijo Pašty szabó Brod u/S. 3241

Kétéves leányom mellé kisasszonyt felveszek. — Temer optikus, Korzó 11. 3234

KISASSZONY

ki a háztartásban is segédkezne, két gyermek mellé felvétetik. Cim: FAUST hirdetőirodában Novisad Kralj Aleksandra ulica 12. 3351

Verlässliches Rindchen liebendes Mädchen die alle Haus arbeit versteht. Die angenehmes häusliches Leben wünscht, wende sich an mein stehenden ledigen Kaufmann. S. Beslin, Karlova (Banat). 3234

Ezideig még nem látott olesóság ENGLER ALBERT harisnyaáruházában Strossmajerova ulica 8. szám.

A szerkesztőség címe: dr. FENYVES FERENC, Nyomatott a kiadóhivatalos Minerva (ezelőtt Bacsmegeyi Napló) Nyomda és Laphatózó Rt. 7. körtervezésén Subotican.